

LUNDS UNIVERSITET

Nyckeln till självständighet

En studie om EU:s syn på säkerhet och begreppet *strategisk autonomi*

Abstract

The European Union was founded based on the liberal idea that economic interdependence would prevent war among member states, an idea that has also shaped its economic policy. In recent time, strategic tools have been integrated in economic policy to reach geopolitical means, which contradicts with its traditional liberal values. This essay examines how the European Union's view of security is displayed in the Council of the EU conclusions and how it connects to the concept *strategic autonomy*. By using an automated text analysis method, the analysis compares two theoretical ideal types, one liberal and one geoeconomic, to the empirical material. The findings from the empirical analysis reveal an increase of geoeconomic framing. Although liberal framing decreases, it is maintained on a high level. The findings are seen as the ambition for strategic economic independence while maintaining liberal economic interests, which is connected to the call for *strategic autonomy*. Furthermore, the essay uses the theory of securitization to discuss the findings and how it is used to legitimize the change of perspective in the economic policy.

Nyckelord: *strategisk autonomi, liberalism, geoekonomi, säkerhet, ekonomisk policy, Europeiska Unionen*

Antal ord: 9984

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	4
1.1 Syfte & Frågeställning.....	5
1.1.1 Frågeställning.....	6
1.1.2 Vetenskaplig relevans.....	6
1.2 Avgränsningar & konceptualisering.....	6
1.2.1 Europeiska Unionen.....	6
1.2.2 Avgränsningar.....	6
2. Bakgrund & tidigare forskning.....	7
2.1 Bakgrund.....	7
2.2 Strategisk autonomi i EU.....	8
2.2.1 Strategisk autonomi.....	9
2.2.2 Öppen strategisk autonomi.....	9
2.2.3 Utvecklingen av strategisk autonomi.....	9
2.3 Tidigare forskning.....	10
2.2.1 Forskingslucka.....	11
3. Teori.....	12
3.1 Geoekonomi.....	12
3.2 Liberalism.....	13
3.3 Säkerhetisering.....	15
4. Metod.....	16
4.1 Val av material & LLM:er.....	16
4.1.1 Empiriskt material.....	16
4.1.2 Val av LLM:er.....	17
4.2 Analysverktyg & tillvägagångssätt.....	17
4.2.1 Stickprovskontroll.....	18
4.2.2 Sammanställt resultat.....	18
4.3 Operationalisering.....	18
4.3.1 Bortfall av variabel.....	19
4.4 Metodologisk diskussion.....	19
5. Resultat & analys.....	20
5.1 Resultat från Claude.....	21
5.2 Resultat från OpenAI.....	21
5.3 Resultat & analys från Grok.....	22
5.4 Sammanställt resultat.....	22
6. Analys.....	23
6.1 Analysens resultat.....	24
6.2 Populationsvariation & outliers.....	24
7.Diskussion.....	25
7.1 Vad betyder denna utveckling för EU?.....	25

7.2 Säkerhetsisering av ekonomiska frågor.....	27
8. Slutsats.....	28
8.1 Framtida forskning.....	29
Källförteckning.....	30
Primärkällor.....	30
Sekundärkällor.....	30
Bilagor.....	33

1 Inledning

Europeiska Unionen (EU) grundades som ett ekonomiskt samarbete efter andra världskriget, med premissen att ömsesidigt beroende skulle förhindra framtida krig mellan de europeiska staterna. Samarbetet har över tid fördjupats och spridits över fler policyområden (De Vries et al. 2019, s. 10). Ekonomin har setts som den starkaste drivkraften bakom samarbetet och har varit prioriterad över militär makt (ibid, s. 44). EU har en liberal värdegrund som baseras på antagandet om demokratisk fred. Värdegrunden återfinns i de så kallade Köpenhamnskriterierna, EU:s krav för medlemskap, vilka innefattar krav på *stabila och demokratiska institutioner, mänskliga rättigheter* och *rättsprinciper* (ibid. s. 11). Den liberala grunden har präglat EU:s utrikespolitik och synen på säkerhet, där internationella samarbeten har prioriterats över den egna suveräniteten. I enlighet med Immanuel Kants teori om att internationell fred skapas genom frihet och samarbete, har det funnits en stark tilltro till den demokratiska freden (Ahmad et al. 2018, s. 32). Liberalismens tro på globalism, demokrati, ekonomisk tillväxt och institutionellt samarbete har setts präglat EU:s syn på säkerhet (ibid.). Samtidigt har militär makt setts som en nationell angelägenhet hellre än en gemensam politisk fråga för unionen.

De senaste åren har synen på säkerhet kommit att förändras. Den liberala internationella ordningen har präglats av utmaningar samtidigt som globaliseringen och de beroenden som den skapat har försvårat aktörers möjlighet att agera självständigt för att bemöta dem. Som en ledande aktör i den liberala världsordningen har EU, på optimistiska grunder, skapat goda relationer och beroenden i enlighet med liberala principer. De utmaningar som unionen bemött under de senaste åren har visat konsekvenserna av dess förlorade självständiga handlingsutrymme. Begreppet *strategisk autonomi* har på senare år använts för att uttrycka EU:s behov av att kunna agera autonomt (Gehrke 2022, s. 61). Samtidigt bibehålls liberala värden som grund för det överstatliga samarbetet. När synen på säkerheten förändras påverkas även ekonomisk policy, då ekonomiska medel kan användas för geopolitisk vinning. Användningen innebär statlig integrering och strategiska beslut där marknadsekonomiska värden får stå tillbaka. Genom att granska hur synen på säkerhet inramas i ekonomiska policydokument, undersöker denna uppsats hur EU:s syn på säkerhet har förändrats samt hur det kan kopplas till begreppet strategisk autonomi och förstås mot dess säkerhetspolitiska förutsättningar.

1.1 Syfte & Frågeställning

Det huvudsakliga syftet är att undersöka om och hur det har skett en förändring i EU:s syn på säkerhet under tidsperioden 2016-2025, samt på vilket sätt säkerhetssynen kan härledas till användningen av begreppet *strategisk autonomi*. Genom att använda två teorier som ger olika perspektiv på internationella politisk ekonomi (IPE), avser undersökningen att på ett konkret vis kunna identifiera om en förändring skett genom att analysera hur olika uttryck kan likställas med de teoretiska idealtyperna. *Strategisk autonomi* har använts av EU för att uttrycka behovet av självständighet för att undvika att förlita sig på utomstående aktörer, främst ur ett ekonomiskt perspektiv. Begreppet är relevant för undersökningen då det är nära

relaterat till EU:s säkerhetsläge, därmed kan en förändring i säkerhetsläget anses påverka hur begreppet används. För att ytterligare förstå EU:s säkerhetssyn beskrivs dess omvärldsläge och viktiga händelser under tidsperioden, vilka sedermera syftar till att bidra till en förståelse för varför säkerhetssynen har förändrats.

1.1.1 Frågeställning

Följande frågeställningar har framtagits för att genomföra undersökningen och uppfylla uppsatsens syfte:

1. *Hur har EU:s syn på säkerhet förändrats under perioden 2016-2025?*
2. *Hur kan förändringar i synen på säkerhet kopplas till EU:s användande av begreppet "strategisk autonomi" och förstås mot bakgrund av förändrade säkerhetspolitiska förutsättningar under den studerade tidsperioden?*

Den första frågeställningen är primär för analysens genomförande. Den andra frågeställningen är sekundär och ligger till grund för uppsatsens diskussion.

1.1.2 Vetenskaplig relevans

Uppsatsen bidrar inomvetenskapligt genom att fylla en kunskapslucka kring hur EU:s säkerhetssyn förändras över tid i officiella dokument. Den prövar teorierna om liberalism och geoekonomi mot ett empiriskt material och utvecklar därigenom förståelsen för hur ekonomiska frågor omtolkas i säkerhetstermer. Studien bidrar även metodologiskt genom LLM-baserad innehållsanalys som möjliggör en mer omfattande och jämförbar analys. Utomvetenskapligt är studien relevant då den belyser hur EU hanterar praktiska utmaningar kopplade till säkerhet, såsom ekonomiska beroenden, energiförsörjning och geopolitiska spänningar. Den bidrar därmed till policyförståelse och ger insikt i EU:s ökade fokus på *strategisk autonomi* och motståndskraft.

1.2 Avgränsningar & konceptualisering

Nedanför redogörs för uppsatsens avgränsningar samt ges en konceptualisering av den centrala aktören Europeiska Unionen.

1.2.1 Europeiska Unionen

Europeiska Unionen (EU) definieras i uppsatsen som en enhetlig aktör som kan likställas med en stat. Det görs ingen jämförelse mellan de 27 medlemsstaterna utan EU analyseras som en aktör gentemot andra aktörer (främst stater) i det internationella systemet.

1.2.2 Avgränsningar

Undersökningen begränsas till en tidsperiod på tio år (2016-2025), samt fokuserar på Ministerrådet (Council of the European Union) som lagstiftande institution och som företrädare för EU:s gemensamma politik. De andra EU-institutionerna, som Europaparlamentets parallella lagstiftande roll, Kommissionens verkställande roll och Europeiska Rådets rådgivande roll tas inte i beaktning. Avgränsningen motiveras av att EU:s komplexa politiska system är för stort för att inkludera i sin helhet i uppsatsen. Valet av

Ministerrådet som aktör är dess lagstiftande roll och det faktum att de företräder varje EU-medlemsstats regering direkt (Council of the European Union 2026). I analysen exkluderas teoriernas ansatser om bistånd. Det motiveras av begreppets tvetydighet där analysens två teorier i stor utsträckning delar synen av begreppet. Det försvårar följaktligen operationaliseringen, där begreppet inte kan användas på ett uttömmande och ömsesidigt uteslutande vis. Säkerhetiseringsteorin används främst för att undersöka hur ekonomiska frågor konstrueras diskursivt i officiella dokument. För att diskutera analysens resultat används säkerhetiseringen för att visa förändringar på retorisk nivå, men inte nödvändigtvis hur dessa formuleringarna implementeras i konkret politisk eller praktisk implementering.

2. Bakgrund & tidigare forskning

Följande del avser att ge kontext till frågeställningarna och skapa förståelse för relevanta internationella förändringar som skett under tidsperioden och som bidrar till förståelse för studiens analys och diskussion. Vidare presenteras tidigare forskning inom området för att identifiera centrala forskningsbidrag och den förklara den forskningslucka som uppsatsen ämnar att fylla.

2.1 Bakgrund

Kalla krigets slut blev början på en världsordning där internationellt samarbete och icke-statliga aktörer fick ökat utrymme på den internationella arenan (Salvati 2025, s. 140). Fukuyamas teori om demokratin som historiens slut vedertogs av globala ledare. Den nya världsordningen grundades i liberalismens idéer. Den betraktas som regelbaserad och anses ha en gemensam värdegrund, där internationellt samarbete, mänskliga rättigheter och marknadsekonomi har stort utrymme. Exempelvis har många länder skrivit under FN:s deklaration om mänskliga rättigheter (ibid., s. 128). I samma anda grundades den Europeiska kol- och stålgemenskapen år 1951. Samarbetet, som uppkom för att förhindra krig på kontinenten, utökades till att inkludera både fler länder och ekonomiska och politiska områden (Ahmad et al. 2018, s. 33.). Det i enlighet med den liberala premissen om att ekonomiskt samarbete skapar ömsesidigt beroende, vilket reducerar incitament om krigföring med partnerstater (ibid., s. 32). Idag är Europeiska Unionen ett överstatligt organ med 27 länder, demokratiska institutioner och stora politiska befogenheter. Den liberala värdegrunden kvarstår, med höga krav på rättsstatsprinciper, mänskliga rättigheter och stabila institutioner samt värden som fria marknader och regelbaserad handel (ibid., s. 35). EU har traditionellt haft en stark relation till den liberala världsordningens inofficiella ledare, USA, med långtgående handelsavtal och nära diplomatiska relationer. År 1995 stadgades New Transatlantic Agenda, ett avtal som som skapades för att utvidga transatlantisk frihandel och goda relationer, och där den liberala värdegrunden mellan länderna stadgades (European Parliament 1995). Detta avtal har legat till grund för EU:s starka och under åren växande relation till USA. Som nära allierad till USA har EU i systemet varit en central och stark aktör samt en drivande kraft bakom den liberala ordningens upprätthållande (Ahmad, et al. 2018, s. 34)

De senaste åren har den liberala ordningen däremot utmanats. Ryssland har utgjort ett allt större hot mot Europa, inte minst sedan anfallskriget mot Ukraina som utbröt i februari 2022. USA, som betraktats som den liberala internationella ordningens ledare, står inför utmaningar både inrikes och utrikes. Dels har de egna institutionerna gradvis försvagats samtidigt som polariseringen har ökat och förtroendet för demokratin har minskat (Wike & Fetterolf 2024). I mars 2026 visade ett demokratiindex av Varieties of Democracy (V-Dem) att USA har gjort en snabb demokratisk tillbakagång, vilket ytterligare problematiserar dess roll som normativ garant för den liberala ordningen (Lindberg 2026). USA har, under ledarskap av Donald Trump, uppvisat en ambivalens i synen på internationellt samarbete. Bland annat har Trump under båda sina mandatperioder infört tullar mot EU och andra frihandelspartners. Under hans första vecka tillbaka på presidentposten i januari 2025 drog USA sig ur internationella samarbeten som Världshandelsorganisationen (WTO), Världshälsoorganisationen (WHO) och FN:s Parisavtal. Dessutom har han vid upprepade tillfällen uppgett att han vill lämna NATO-alliansen. Det signalerar ett skifte från multilateralt samarbete till mer unilateral politik (Rivolta 2025). Presidenten har också upprepat sin intention att annektera Grönland, ett danskt territorium (Jönsson 2025), vilket utgör ett direkt militärt hot mot Europa. USA:s negativa inställning till internationellt samarbete präglar hela det internationella systemet, samtidigt som trenden av demokratisk tillbakagång uppvisas i många länder globalt (Rivolta 2025).

Ytterligare en utmaning som präglar världsordningen är Kinas snabba ekonomiska tillväxt och globala inflytande, vilket bidrar till en multipolär maktstruktur där ekonomiska relationer i allt högre grad sammanflätas med geopolitiska intressen (Gehrke 2022, s. 64-65). Parallellt har coronapandemin fungerat som en vändpunkt i förståelsen för globaliseringens konsekvenser. Pandemin utgjorde en omfattande påfrestning för staterna när leveranskedjor saknade viktiga lagervaror då systemen hade optimerats. Därmed saknades alternativ och nödvändiga leveranser blev mycket sårbara när produktionen av kritiska komponenter avbröts (Farrell & Newman 2020). Denna utvecklingen synliggjorde hur ekonomiskt ömsesidigt beroende inte enbart har skapat effektivitet, utan även har genererat strukturella sårbarheter när tillgången till kritiska resurser koncentreras till ett fåtal aktörer (ibid.).

I ett dokument från 2023 beskriver EU-Kommissionen själv hur en övertro på den liberala internationella ordningen och tillhörande principer nu utgör ett hot mot unionen. Bland annat beskrivs att det tidigare fanns en övertro på Ryssland som enskild stat, vilket gjorde att det potentiella hotet från en stat som uppvisat ambivalens i internationell politik under all modern tid förbisågs (2023, s. 1). På samma vis har en övertro på att ekonomisk interdependens genererar demokratisk stabilitet lett till ekonomiska beroendesystem där Europa är inkapabelt att agera självständigt (ibid 2023, s. 4-5.). Samtidigt uppvisar EU en fortsatt ambition om att upprätthålla liberala värden. Ett exempel är det frihandelsavtal med Mercosur som träder i kraft under 2026, efter 25 år av förhandlingar (Europeiska Rådet 2026).

2.2 Strategisk autonomi i EU

Ett centralt begrepp för uppsatsen är *strategisk autonomi*. Nedanför redogörs för två olika uttryck för begreppet, samt för dess historiska utveckling och hur det kan kopplas samman till dess omvärldskontext.

2.2.1 Strategisk autonomi

Strategisk autonomi definieras av EU:s Ministerråd som “[the] capacity [of the European Union] to act autonomously when and where necessary and with partners wherever possible.” (Council of the European Union 2016, s. 2). EU avser alltså att minska sitt beroende av andra aktörer inom alla policyområden för att kunna agera självständigt i kriser och konflikter (ibid.). Utifrån Farrell och Newmans (2019) teori om “weaponized interdependence” ses *strategisk autonomi* som ett sätt för en aktör att frigöra från sig riskerna av ett beroende där en annan aktör har högre maktbefogenheter. Det neorealistiska begreppet kan förstås som en strävan efter att minska beroendet av andra aktörer då samarbete inte är tillförlitligt i längden.

2.2.2 Öppen strategisk autonomi

Öppen strategisk autonomi definieras som en strävan efter att stärka EU:s handlingsförmåga och minska sårbarhet, samtidigt som öppenhet för handel och internationella samarbeten bevaras (Gehrke 2022 s. 61). Begreppet är en liberal tolkning av *strategisk autonomi* men där det anses att autonomi inte ska uppnås genom isolation utan genom selektiv hantering av beroende (Juncos & Vanhoonacker 2024, s. 964-966). Begreppet konceptualiseras som en balans mellan liberal öppenhet och säkerhetspolitiskt motiverad riskminimering där beroende ses som en strategisk sårbarhet snarare än ömsesidig vinst.

2.2.3 Utvecklingen av strategisk autonomi

Begreppet *strategisk autonomi* har, inom EU, genomgått en betydande utveckling det senaste decenniet, från att ursprungligen ha en tydlig försvars- och säkerhetspolitisk koppling till att omfatta ett betydligt bredare spektrum av politiska områden inom EU (Damen 2022, s. 1). *Strategisk autonomi* etablerades som begrepp i EU:s politiska retorik under 2013 och användes i relation till behovet av en starkare europeisk försvarsindustri och självständighet. Under denna tid var begreppet huvudsakligen kopplat till unionens militära kapacitet och förmåga att agera självständigt i säkerhetspolitiska frågor. I EU:s globala strategi från 2016 återkom begreppet inom samma politiska ram, där *strategisk autonomi* framställdes som en förutsättning för att stärka unionens säkerhet och handlingsförmåga i en allt mer osäker omvärld (ibid., s. 1-2). Under perioden 2017-2019 började *strategisk autonomi* successivt vidgas till ett uttryck för en bred strategi i ett förändrat geopolitiskt landskap. Brexit och Donald Trumps protektionistiska politik samt Kinas ökande ekonomiska och politiska inflytande bidrog till att synliggöra EU:s beroende av externa aktörer, inte bara ekonomiskt utan även inom energi, teknologi och militärt försvar. *Strategisk autonomi* kopplades i högre grad till unionens förmåga att försvara europeiska intressen i en mer konfliktpräglad omvärld. Samtidigt var begreppet fortsatt omstritt då medlemsstaterna hade olika syn på hur långt EU:s autonomi borde sträcka sig och hur den skulle förhålla sig till transatlantiska samarbeten och frihandel (ibid., s. 2-3). Under 2020 utbröt coronapandemin vilket förstärkte unionens strävan efter autonomi. Pandemin blottade EU:s sårbarheter i globala leveranskedjor, särskilt

i relation till kritiska produkter såsom medicinsk utrustning, läkemedel, halvledare och råmaterial (Gehrke 2022 s. 65). *Strategisk autonomi* kom därmed i högre grad att sammanflätas till ekonomisk motståndskraft och försörjningstrygghet. Det var i denna kontext som begreppet *öppen strategisk autonomi* fick större betydelse, eftersom EU försökte förena fortsatt ekonomisk öppenhet med behovet av att minska strategiska beroenden. Återhämtningsinstrumentet "Next Generation EU", som avsåg bidra till ekonomisk återhämtning efter coronapandemin, kan i detta sammanhang förstås som en del av samma utveckling. Förhoppningen var att ekonomisk kompensation skulle bidra till EU:s gröna och digitala utveckling, vilken kopplas till ambitionen att stärka unionens långsiktiga motståndskraft (ibid., s. 3-4). Under 2021 utvecklades *strategisk autonomi* till ett bredare koncept som innefattar frågor kopplade till unionens värderingar och globala roll. Samtidigt började begreppet delvis kompletteras av uttryck för strategisk suveränitet, handlingsförmåga och motståndskraft. Utvecklingen speglar en förändrad syn på autonomi där målet handlar om att minska kritiska beroenden och stärka EU:s förmåga att agera självständigt inom strategiskt viktiga områden (ibid., s. 4-6). Rysslands invasion av Ukraina 2022 markerar ett avgörande skifte i utvecklingen av *strategisk autonomi*, då begreppet i alla större utsträckning gick från ett politiskt uttryck till att inkluderas i konkret policy och praktiska handlingar. I Versaillesdeklarationen år 2022 uttryckte EU en tydlig ambition att stärka unionens autonomi inom försvars-, energi- och ekonomisk politik. Kriget blottade Europas beroende av ryska energiresurser, vilket har bidragit till initiativet REPowerEU, en plan med målet att minska beroendet av rysk gas, olja och kol. Under samma period antogs även den strategiska kompassen, vilken syftar till att stärka EU:s säkerhets- och försvarsförmåga fram till år 2030. *Strategisk autonomi* har därmed utvecklats från ett relativt avgränsat försvarsbegrepp till ett bredare politiskt projekt kopplat till motståndskraft, säkerhet och geopolitisk handelsförmåga (ibid., s. 6-9).

2.3 Tidigare forskning

Den vetenskapliga debatten rörande internationell politisk ekonomi (IPE) har under de senaste decennierna genomgått ett betydande paradigmskifte (Gehrke, 2022, s. 61). Forskningen präglades länge av den liberala teorin om "doux commerce" som postulerar att ekonomiska utbyten ökar samberoende mellan stater och leder till politisk stabilitet samt fred (ibid., s. 63). Inom detta ramverk sågs ekonomisk öppenhet, frihandel och internationella regimer (såsom WTO) som verktyg för att avpolitiserar ekonomiska relationer och främja global välfärd (ibid., s. 62). Gehrke lyfter fram att den liberala synen nu utmanas av en mer realistisk tolkning av ekonomiskt samarbete (ibid., s. 64). Enligt detta perspektiv är samberoende ofta asymmetriskt, vilket skapar sårbarheter som aktörer kan "weaponize" för att utöva påtryckningar mot andra (ibid., s. 73). Denna utveckling beskrivs ofta genom teorin om geoekonomi, där ekonomiska medel används för att uppnå strategiska och geopolitiska mål. Forskningen visar att en öppen världsekonomi ofta gynnar en hegemon eller en grupp dominerande stater först, men att denna ordning över tid sprider teknologi och ekonomisk kapacitet till periferin, vilket kan undergräva hegemonins position. När en utmanare sedermera utgör en säkerhetspolitisk rival, såsom i fallet med Kina, tenderar stater att prioritera relativa vinster framför absoluta, vilket driver fram mer defensiva och strategiska ekonomiska policyer (ibid., s. 66). Mot denna bakgrund visar forskning om EU en

förskjutning från att vara en ledande förespråkare för den liberala världsordningen till att i högre grad betona *strategisk autonomi*. Begreppet *öppen strategisk autonomi* har vuxit fram som ett försök att balansera frihandel med behovet av att hantera sårbarheter och skydda unionen från externa ekonomiska påtryckningar, särskilt i relation till globala värdekedjor (ibid., s. 62). Gehrke identifierar vidare fyra centrala policyområden i denna utveckling. Den första är hanteringen av ekonomiska snedvridningar för att säkerställa rättvis konkurrens genom åtgärder mot exempelvis dumpning och utländska subventioner (ibid., s. 70). Den andra är utvecklingen av instrument för att möta ekonomiskt tvång, där handel används som ett politiskt påtryckningsmedel, exempelvis genom det föreslagna "anti-coercion-instrumentet" (ibid., s. 71). Den tredje är integrationen av EU:s värderingar och hållbarhet i handelspolitiken, exempelvis genom att motverka koldioxidläckage och skydda europeiska producenter (ibid., s. 72). Den fjärde fokuserar syftar på förstärkningen av försörjningstrygghet och att skydda kritisk infrastruktur genom att minska beroenden i globala leveranskedjor och kontrollera utländska investeringar i strategiska sektorer (ibid., s. 73–74).

Tidigare forskning om Europeiska Unionens säkerhetspolitik har i stor utsträckning utgått från ett liberalt perspektiv. Ahmad, Karim och Gulls forskning visar att ömsesidigt beroende, demokrati och ekonomisk integration minskar risken för konflikter mellan stater. Militär makt som utrikespolitiskt verktyg har tonats ner till förmånen av internationellt samarbete (2018, s. 31). *Säkerhet* förstås därmed främst i termer av stabilitet och välfärd, snarare än militära hot. Samtidigt framhåller de att globalisering skapar sårbarheter och att EU:s stater deltar i militära insatser externt, vilket visar en spänning mellan liberal teori och praktisk säkerhetspolitik (ibid., s. 36-37).

Juncos och Vanhoonacker har, genom att tillämpa ett perspektiv av diskursiv institutionalism, analyserat hur olika aktörer har agerat för att utöka utrymmet för *strategisk autonomi* i EU:s olika policyområden, samtidigt som de navigerar ekonomisk liberalism och transatlantiskt försvarsarbete. Deras resultat visar att idén om *strategisk autonomi* har fått begränsad spridning inom säkerhetspolitiken, men att den integrerats under parollen *öppen strategisk autonomi* i den ekonomiska politiken (2024, s. 964-966). Undersökningen visar att kommissionens expertis och befogenheter har lett till att ekonomiska verktyg i högre grad används för att säkerställa unionens motståndskraft och globala inflytande, vilket i sin tur visar på en geopolitisk vändning.

Roberts, Moraes och Ferguson talar om hur internationell ekonomi flyttar sig från ett nyliberalistiskt perspektiv till ett geoekonomiskt vid ökade geopolitiska spänningar, särskilt i rivaliteten mellan USA och Kina inom handel och teknologi. De nämner också konsekvenserna av selektiv multilateralism och stormakternas försök att återta kontrollen över tolkningen av regler genom förflytta beslutsmakten från internationella organ till nationella myndigheter (2019, s. 671). Istället för ett enhetligt globalt system skapas en separata tekniska och ekonomiska sfärer. Det beskrivs som en "ekonomisk urkoppling" där USA och Kina försöker skapa egna oberoende nätverk inom den strategiska sektorn, exempelvis med 5G, artificiell intelligens (AI) och digital infrastruktur (ibid., s. 669). För att

kunna konkurrera effektivt började stater efterlikna varandras metoder och röra sig mer mot en aktiv industripolitik som tar efter Kinas statskapitalism (ibid., s. 675).

2.2.1 Forskingslucka

Tidigare forskning har i stor utsträckning analyserat EU:s strategiska autonomi som ett politiskt begrepp eller som en del av EU:s försvars-, handels- och industripolitik. En forskningslucka identifieras av att det däremot saknas mer systematiska studier av hur EU:s säkerhetssyn förändras över tid och användningen av begreppet *strategisk autonomi* i officiella dokument. Genom att analysera Ministerrådets slutsatser mellan 2016 och 2025 bidrar studien till att visa om EU:s säkerhetssyn rör sig från en liberal förståelse av ekonomiskt samarbete och interdependens mot en mer geoeconomisk syn där ekonomisk policy används för geopolitisk vinning.

3. Teori

Nedanför redogörs för de teorier som utgör uppsatsens teoretiska ramverk. Teorierna om geoekonomi och liberalism ligger till grund för analysens konstruktion. Säkerhetisering används som underlag för diskussionen, för att diskutera analysens resultat och utvecklingen av, samt förändringar i, EU:s syn på säkerhet.

3.1 Geoekonomi

Den teoretiska ansatsen utgår från definitionen av geoekonomi som “the use of economic instruments to promote and defend national interests and to produce beneficial geopolitical results” (Blackwill & Harris 2016, s. 20). Geoekonomi beskrevs första gången av Luttwak år 1990, som med begreppet avsåg förklara hur ekonomiska medel används för att uppnå mål som tidigare eftersträvades med militär makt. Luttwak utgår från realistiska premisser om att stater har en inneboende konfliktlogik. Denna logik är nollsummebaserad, vilket innebär att en parts vinst är en annan parts förlust (1990, s. 18). Då stater är rationella aktörer vars främsta intresse är sin egen överlevnad, är varje stats främsta mål att maximera det egna territoriet. Ekonomiska medel blir därmed ett strategiskt verktyg som, precis som militära medel, används för att vinna maktfördelar (ibid.). Med samma konfliktlogik anser Luttwak att den teknologiska utvecklingen främst finns till för att gynna den egna staten (ibid.). Ekonomiska medel har geoeconomiska tendenser när de används för att bevara de inhemska intressena, som vid tullsättning av varor som konkurrerar med den egna produktionen. Andra medel inkluderar exportsubventioner, dolda importrestriktioner, statlig finansiering av projekt för konkurrenskraftig teknologi och manipulation av tekniska standarder (ibid., s. 19).

Geoekonomi förstås även utifrån ett strukturellt perspektiv. Även ekonomiska system utgör ett maktmedel inom ramarna för geoekonomi (Farrell & Newman 2019, s. 43). Globala ekonomiska system utgör en risk när länder blir ömsesidigt beroende och därmed förlorar sin förmåga att agera autonomt (ibid.). De aktörer som i ett system är störst och mest välintegrerade har ett maktövertag då de kontrollerar strategiska knutpunkter (ibid. s. 45). Denna asymmetriska nätverksstruktur möjliggör sedermera “*weaponized interdependence*”, alltså möjligheten för aktörer med politisk auktoritet att med strategier utöva makt över andra

aktörer i nätverket (ibid.). Dessa strategier definieras som *panoptikoneffekten* (panopticon effect), där en stat utnyttjar sin position för att övervaka och extrahera information, samt *stryppunktseffekten* (chokepoint effect), som innebär förmågan att stänga ute motståndare från globala flöden, som informations- och ekonomiska flöden (ibid. s. 45-46).

Teorin om geoekonomi är nära besläktad med merkantilismen. Det finns sedermera vissa grundläggande skillnader mellan teorierna, vilka inkluderas för att tydliggöra en distinktion. En skillnad är hur teorierna beskriver staternas övergripande mål. Medan klassisk merkantilism syftar till att maximera staters guldreserver (ekonomiska tillgångar), ser geoekonomin ekonomiska medel som en del av ett större mål; relativa fördelar och geopolitisk vinning (Luttwak 1990, s. 20; Haroche 2024, s. 940). Alla merkantilistiska medel är inte heller geoekonomiska, då merkantilismen alltid fokuserar på att gynna den inhemska ekonomin medan geoekonomi används strategiskt för geopolitiska mål (Haroche 2024, s. 940).

Inom geoekonomisk teori förstås bistånd som ett ekonomiskt medel. Rika stater kan använda bistånd som ett strategiskt verktyg för att ställa krav på mottagarstater och få tillgång till resurser. Biståndspolitik innebär en möjlighet för redan starka stater att skapa större relativa maktövertag och ensidiga beroenden (Haroche 2024, s. 940). Hotet om att dra in bistånd kan även användas som en typ av förklädd ekonomisk sanktion (ibid.).

Konceptualiseringen av geoekonomi som teoretiskt ramverk i analysen grundar sig på den klassiska synen av geoekonomi där ekonomiska medel används för geopolitisk vinning, alltså blir de verktyg för att eftersträva makt i ett internationellt system där varje enskild stats främsta mål är sin egen överlevnad. Ekonomiska medel fokuserar på importrestriktioner, så som tullar, exportsubventioner och sanktioner och andra medvetna handelshinder, men inkluderar även den teknologiska aspekten då teknologiskt övertag ger en relativ ekonomisk maktfördel. I enlighet med teorin anses ekonomiska medel till en viss grad ersätta militära medel i ett internationellt maktspel. För att anpassa teorin till problemets verkliga kontext inkluderas det strukturella perspektivet som beskriver hur geoekonomiska medel används av knypunktstater i internationella samarbeten, vilka inkluderar strategierna panoptikoneffekten och stryppunktseffekten. Sedermera betonas distinktionen mellan geoekonomi och merkantilism, för att tydliggöra att teorin främst ser ekonomiska medel som ett av flera möjliga verktyg för att uppnå målet om relativa maktfördelar.

3.2 Liberalism

Liberalismen grundar sig i filosofen Immanuel Kants tanke om hur internationell fred uppnås via medborgerlig frihet och samarbete mellan stater. Ett annat grundläggande antagande för teorin är att människan har vissa universella värden och gemensamma intressen, samt vissa inneboende fri- och rättigheter (Ericsson 2021, s. 85). Precis som neorealismen och därmed geoekonomin, utgår liberalismen från antagandet om att det internationella systemet är anarkiskt och att stater är rationella aktörer (ibid. s. 83). Ett grundantagande är den demokratiska freden, det vill säga antagandet om att liberala demokratiska stater inte krigar mot varandra. Den bygger på Kants ovannämnda teori om internationell fred. Det är idag en

vedertagen iakttagelse att stater som genomgått en demokratiseringsprocess inte krigar med andra demokratier (Russett 1993, s. 4). Således blir det ett mål för demokratiska stater att hjälpa andra stater att bli demokratiska, då det blir ett sätt för den egna staten att garantera sin egen säkerhet. Utifrån detta antagande blir långvarig fred mellan stater således möjlig, genom att fler stater blir demokratiska (ibid., s. 9). Med detta målet i åtanke betonar liberalismen *normativ makt*, snarare än militär makt. Enheter som besitter normativ makt har inflytande över vilka idéer och beteenden som anses normala i den internationella sfären (Manners 2002, s. 239). Normativ makt ger demokratiska stater möjlighet att framställa den demokratiska värdegrunden som önskvärd, vilket ökar chansen för att fler stater ska vilja adoptera liknande värden. Exempelvis kan autokratiska eller illiberala stater bli utestängda från internationella organisationer som drivs av demokratiska värden om de inte anpassar sig.

Internationella institutioner är således centrala i liberalismen, vilket ger utrymme för teorin om liberal institutionalism. Genom att tillhandahålla trovärdig information kan institutioner dämpa rädslan för fusk och skapa stabilitet även i en värld präglad av maktpolitik, vilket ger staterna mer stabila förutsättningar och ett incitament att välja samarbete (Keohane & Martin 1995, s. 42). Institutionerna effektiviserar också handel, genom att minska transaktionskostnader och fördelningskonflikter, samt utgör ett forum för att skapa frihandelsavtal och därmed reducera handelshinder (ibid., s. 45). När stater integreras förstärks incitamentet att välja samarbete ytterligare, då ett ömsesidigt beroende mellan stater skapar en risk för den egna staten om samarbetet bryts.

Den liberala IPE-teorin utgår från marknadsekonomin och målet att maximera ekonomisk tillväxt. Gilpin definierar liberalismen som “a doctrine and set of principles for organizing and managing a market economy in order to achieve maximum efficiency, economic growth, and individual welfare” (1987, s. 27). Teorin bygger på en stark tro på marknadsekonomin. Eftersom marknadsekonomin är efterfrågebaserad kommer utbudet alltid sträva efter att möta denna, och på så vis blir marknaden effektiv (ibid., s. 20). Institutionernas underlättande av frihandelsavtal är en nyckel till global ekonomisk tillväxt, då de reducerar handelshinder och möjliggör för absoluta ekonomiska fördelar (ibid., s. 27-28). Även om teorin menar på att ekonomisk aktivitet ökar statens makt, är det främst individen som gynnas och eftersom individen är central är detta önskvärt (ibid.).

I frågan om bistånd är liberalismens syn tudelad. Å ena sidan är internationellt bistånd ett sätt att gemensamt öka det ekonomiska välbefindandet i världen. Dessutom kan biståndet riktas mot särskilda områden och insatser, som institutionsbyggande och demokratisk utveckling (Haroche 2024, s. 940). Då global ekonomisk tillväxt och spridning av demokrati anses gynna alla ses bistånd som gynnsamt. Å andra sidan menar Gilpin att liberalismen är skeptisk till bistånd, då det innebär strategiska statliga interventioner som motverkar liberalismens principer om den fria marknadsprincipen (1987, s. 306-308). Han menar att bistånd istället används som politiskt medel som skapar imperialistiska strukturer hellre än välbefindande och demokrati (ibid., s. 310-312).

Konceptualiseringen av liberalismen baseras primärt på den grundläggande principen om demokratisk fred som skapas genom samarbete. Internationella institutioner är sedermera

grunden för stabilt internationellt samarbete. Även liberalismens syn på universella värden och gemensamma intressen tas i beaktning, vilka ger stöd åt tanken om normativ makt. Då analysen fokuserar på ekonomisk policy, appliceras de ovannämnda aspekterna på detta område. Dessutom betonas tilltron marknadsekonomin och absoluta fördelar, vilka maximeras genom frihandel och reduktion av handelshinder.

3.3 Säkerhetisering

Säkerhetiseringsteorin utvecklades av Buzan och Wæver vid Köpenhamns fredsforskningsinstitut. Definierar säkerhetiseringsteorin som "the intersubjective establishment of an existential threat with a saliency sufficient to have substantial political effects" (1998, s. 25). Teorin grundas i socialkonstruktivismen, som under 1980-talet och framåt utmanade det positivistiska synsättet inom internationella relationer genom att betona att verkligheten formas av sociala processer snarare än att vara ett objektivet givet tillstånd (ibid., s. viii).

Förutom Köpenhamnsskolan finns två till etablerade skolor. Parisskolans företrädare Bigo menar snarare att säkerhetisering sker i tystnad och byråkratiskt genom rutiner, databaser och gränskontroller, än genom retoriska akter (2002 s. 73). Den walesiska skolans Booth definierar säkerhet som något som individen kan eller inte kan åternjuta snarare än en egenskap hos stater, samt har ett normativt frigörelseprojekt som huvudsakligt syfte (1991. s. 315). Av säkerhetiseringsteorins huvudsakliga grenar är Köpenhamnsskolan den mest lämpade för att besvara denna studiens forskningsfråga, då dess grundläggande premisser är att ett hot inte existerar objektivet utan blir ett hot i den stunden de *benämns* som ett hot av en legitim aktör (Buzan et al. 1998, s. 55). Det möjliggör en analys av hur språket i sig manifesterar och konstruerar behovet av *strategisk autonomi*. Därmed erbjuder Köpenhamnsskolans teoretiska ramverk den mest ändamålsenliga analytiska ingången.

Kärnan i säkerhetiseringsteorin är begreppet *speech act*. Buzan och Wæver menar att säkerhet inte är något som existerar oberoende av hur det beskrivs, utan att det skapas diskursivt när en aktör med tillräcklig legitimitet framställer ett fenomen som ett existentiellt hot mot ett referensobjekt, exempelvis staten, ekonomin eller samhället (1998, s. 26). För att en säkerhetisering ska lyckas krävs inte bara att aktören formulerar hotet, utan också att den publik som budskapet riktas till är mottaglig och accepterar framställningen (ibid., s. 27). *De-säkerhetisering* (de-securitization) däremot, är en process där en fråga flyttas ur sitt "undantagsläge" och tillbaka till den vardagliga politiken. Det innebär att man slutar rama in ett fenomen som ett existentiellt hot som kräver akuta åtgärder och istället låter det hanteras genom demokratiska förhandlingsprocesser och offentliga debatter (ibid., s. 14-15).

Buzan, Wæver och Wilde beskriver säkerhetisering som en del av ett spektrum. I den ena änden finns frågor som helt saknar politisk behandling, i mitten finns normala politiserade frågor som hanteras inom ramen för ordinarie beslutsprocesser, och i den yttersta änden finns säkerhetiserade frågor, det vill säga de som konstruerats som så pass akuta och existentiella att de motiverar extraordinära åtgärder utanför den politiska vardagsnormen (1998, s. 27).

Säkerhetisering innebär med andra ord en *extrem politisering*, där en fråga lyfts ut ur sin normala kontext och ges en annan, mer brådsakande karaktär (ibid., s. vii).

I denna studie baseras konceptualiseringen av säkerhetiseringsteorin på Köpenhamns skolans förståelse av säkerhet och som en diskursiv och socialt konstruerad process. Centralt för diskursen är *speech act* där säkerhetisering skapas genom att legitimera aktörer framställer ett hot mot ett referensobjekt (Buzan et al. 1998, s. 25). Synen på säkerhetisering som ett spektrum mellan vardaglig politik och extraordinära säkerhetsåtgärder tas i beaktning. Även perspektivet av *de-säkerhetisering* inkluderas i konceptualiseringen.

4. Metod

Studien genomförs som en kvalitativ innehållsanalys med en deduktiv ansats. Innehållsanalysen görs med hjälp av ett kodningsschema som utgår från de framtagna idealtyperna, för att identifiera hur mönster, teman och budskap och har förändrats över tid (Boréus & Bergström 2012, s. 55-56). Analysen genomförs som en automatiserad textanalys med hjälp av tre Large Language Models (LLM:er) som med tydliga instruktioner analyserar materialet och sammanställer ett resultat för varje dokument. Syftet är att möjliggöra en undersökning av hela populationen, samt att systematisera undersökningen och inkludera statistiska verktyg för att på så vis minska risken för den mänskliga faktorns påverkan på resultatet (Grimmer & Stewart 2013, s. 2). Avsikten med den automatiserade innehållsanalysen är däremot inte att ersätta forskarens egna bedömning av materialet. Modellerna använder sig av förenklade språkantaganden och därmed går det inte att garantera att instruktionerna ger den form av utfall som avses (ibid. s. 3-4). För att undvika mätfel krävs tydliga instruktioner med strikta tyglar för LLM:ernas befogenheter och välformulerade definitioner av begrepp för att komplettera LLM:ernas egna språkbruk. Ett kritiskt perspektiv och en valideringsprocess blir följaktligen nödvändiga, då automatiserade textmodeller aldrig motsvarar samma bedömning som en människas, och därför inte fullt kan ersätta forskaren själv (ibid., s. 5). Resultatet valideras genom egen stickprovskontroll av resultaten. Alla resultat sparas separat i en samlad mapp, samt sammanställs till ett dataset. Följaktligen avser analysen kunna ge ett resultat som visar hur Europeiska Unionen uttrycker sin syn på säkerhet under tidsperioden 2016 till 2025.

Den deduktiva ansatsen innebär att analysen utgår från förbestämda kategorier, vilka definieras av uppsatsens teoretiska ramverk (Vedung 2018, s. 205). På så sätt möjliggörs en prövning av i vilken utsträckning EU:s syn på säkerhet kan förstås i termer av liberala respektive geoekonomiska perspektiv. Undersökningen utformas genom en iterativ process, där kodningsschemat testas mot det empiriska materialet under utformningsprocessen. Det för att kodningsschemat ska vara tillämpligt på materialet och för att det ska kunna generera ett resultat (ibid., s. 204). Dessutom testas metoden för att fastställa att LLM:erna har förstått hur analysen ska gå till och att de kan ge ett giltigt resultat.

4.1 Val av material & LLM:er

4.1.1 Empiriskt material

Det empiriska materialet består av Ministerrådets slutsatser (Council Conclusions) under tidsperioden 2016-2025. Dessa dokument utgör centrala politiska uttalanden och är därför lämpliga i analysen av EU:s officiella ståndpunkt. Då teorierna som används berör internationell politisk ekonomi, är urvalet begränsat till dokument som i någon utsträckning berör ekonomisk policy. Genom att inkludera samtliga relevanta dokument från olika konstellationer (politikområden) i Ministerrådet inom ett spann på 10 år eftersträvas en så heltäckande bild som möjligt, vilket minskar risken för urvalsskevhet och stärker studiens empiriska grund.

Urvalet är hämtat på Ministerrådets officiella webbplats. För att filtrera efter urval appliceras ett filter där alla tio politikområden inkluderas, samt ett datumfilter från 01-01-2016 till 31-12-2025. Alla slutsatser sammanställs i ett dataset med tillhörande nedladdningslänkar (datasetet med samtliga nedladdningslänkar är tillgängligt i källförteckningen). Vidare används ett egenprogrammerat Application Programming Interface-program (API) för att sälla bland slutsatserna. Verktöget exkluderar alla dokument som är dubletter, alla där avsändare är European Council (Europeiska Rådet) istället för Council of the EU (Ministerrådet) samt alla slutsatser som markeras som utkast. Detta för att kontrollera för den mänskliga faktorn där vissa felaktiga dokument kan ha ingått i det ursprungliga urvalet. För att analysen ska vara tillämpbar bör slutsatsen också innehålla ekonomiska inslag, då de teorier som används är ekonomiskt lagda. Därmed är verktöget även programmerat för att sälla bort slutsatser som inte berör ekonomisk policy.

4.1.2 Val av LLM:er

LLM:erna som används för att genomföra analysen är Claude 3.5 Opus, OpenAI GPT-4.1 och xAi Grok-4.2. Då modellerna tränas med hjälp av olika träningsdata med risk för överrepresentation för vissa politiska tendenser, samt har olika algoritmiska utformningar, finns tendenser för snedvridningar i modellernas analyser (Choudhary 2024, s. 11343). För att i största utsträckning motverka snedvridningar i resultatet används modeller med hög spridning. Claude har visat sig ha en liten liberal vinkling, men är mer försiktig och moderat i sina analyser, vilket gör att den med större sannolikhet ger neutrala svar (ibid., s. 11350). Samma undersökning visar att GPT-4 har en något större liberal tendens och tar i större utsträckning en tydlig ställning i analyser (ibid.). Groks vinkling beskrivs försöka efterlikna skaparen Elon Musks egna åsikter, där skaparen själv har beskrivit Grok som en motpol mot vänsterliberala tendenser. Dess neutrala trovärdighet har därmed ifrågasatts (Booth 2025). Trots det inkluderas modellen för bredda perspektiv och minska risken för ensidig vinkling i analysen. Varje LLM:s resultat analyseras för sig innan de sammanställs.

4.2 Analysverktyg & tillvägagångssätt

I analysens genomförande får de tre ovannämnda LLM:erna i uppgift att bedöma de olika dokumentens stycken utifrån de framtagna idealtyperna. Varje stycke bedöms enskilt som antingen "liberalt", "geoekonomiskt" eller "svårbedömt", om stycket inte har någon tydlig

inramning. I slutet av varje dokument ges en samlad bedömning av alla stycken med en procentuell uppdelning, alltså hur många procent av dokumentet som bedöms som varje utfall. Det utfall (liberal/geoeconomisk/svårbedömd) som förekommer i störst utsträckning anses vara det slutgiltiga utfallet. I sammanställningen berättar LLM:n också om hur säker den är på sin bedömning med en siffra mellan 1-100. Alla dokument som av alla tre LLM:er bedöms med en säkerhet under 60% elimineras då de inte anses tillräckligt säkra för analysen. För att klargöra bedömningen ges ett exempel; om en text har tio stycken och 6 bedöms som liberala, 2 som geoeconomiska och 2 som svårbedömda, ges dokumentet en fördelning på 60% liberal, 20% geoeconomisk och 20% svårbedömd. Dokumentet bedöms i sin helhet vara liberalt.

De tre LLM:erna blir tilldelade samma prompt med tydliga instruktioner för hur varje dokument ska bedömas. Prompten utvecklas under den iterativa processen och testas upprepade gånger för att minska systematiska fel och säkerställa att instruktionerna uppfattas på ett avsiktligt vis. Analysen genomförs följaktligen på ett systematiskt vis, där ett egenprogrammerat API-program används för att skicka varje dokument till varje LLM tillsammans med prompten. Varje enskilt utfall sparas i en resultatkatalog och sammanställs i en csv-fil för att resultaten ska kunna tolkas och analyseras. Resultatet ger ett utfall för varje dokument och LLM, samt ett sammanställt, viktat resultat för varje dokument, för att både kunna analysera hur resultaten skiljer sig samt ge en samlad bedömning och ett starkare resultat. Utfallen verifieras genom stickprovskontroll. LLM:erna används inte för att generera teorier eller slutsatser, utan endast som ett verktyg för att systematiskt klassificera textstycken utifrån kodningsschemat.

4.2.1 Stickprovskontroll

Den automatiserade textanalysen är inte menad att ersätta forskarnas egna analys. Därmed genomförs en stickprovskontroll där ett egenprogrammerat API-program slumpmässigt väljer ut tio dokument som kontrolleras genom egen bedömning av materialet med hjälp av kodningsschemat. Bedömningen jämförs sedan med LLM:ernas bedömning av dokumenten.

4.2.2 Sammanställt resultat

För varje enskilt dokument görs även ett sammanställt resultat (figur 4) av alla LLM:ers bedömning. Det görs för att minska systematiska och slumpmässiga fel. Som ovannämnt finns flera faktorer som gör att LLM:erna tolkar dokumenten olika trots tydliga instruktioner. Ett sammanställt resultat kommer alltid följa majoriteten om de tyckt olika, vilket minskar risken för snedvridningar. Resultatet är en aning viktat (andelsuppdelning Claude 0.4, OpenAI 0.3 och Grok 0.3), vilket motiveras av Claudes tydlighet, försiktighet och noggrannhet. Att resultatet sammanställs på ett korrekt sätt kontrolleras genom avläsningar av datasetet som jämförs med den viktade sammanställningen.

4.3 Operationalisering

Operationaliseringen består av idealtyper framtagna från de ovannämnda teorierna. Kodningsschemat bygger på framingteorin. Teorin baseras på idén att kommunicerat innehåll har en viss inramning, vilken formas av det material som väljs ut och lyfts fram (Entman

1993, s. 52). Syftet med framingteorin är sedermera att identifiera hur materialet inramas. Entman lyfter fyra indikatorer för inramning (ibid.). *Problemdefinition* identifierar hur en aktör beskriver en handling och dess effekter, fördelar och nackdelar. *Orsaksförklaring* identifierar beskrivningen av vad som orsakar en handling. *Moraliska värderingar* identifierar aktörens moraliska motiv och effekterna av dess handlingar. Förslag på lösningar identifierar hur en aktör rättfärdigar de föreslagna lösningarna.

Tabell 1: Kodningsschema

Indikatorer Idealtyper	Liberal	Geoeconomisk
Problemdefinition	Hinder mot frihandel och öppna marknader. Protektionism, tullar och handelsbegränsningar ses som det centrala problemet	Ekonomiskt beroende som sårbarhet. Handelsrelationer är maktrelationer som kan utnyttjas. Svaghet i leveranskedjor.
Orsaksförklaring	Statsinterventionism, nationalism och bristande multilateralt samarbete. Stater som agerar utanför regelbaserade institutioner (exempelvis WTO, FN)	Globalisering skapar asymmetrier. Strategiska aktörer och stater som instrumentaliserar ekonomiska flöden för geopolitiska mål
Moraliska värderingar	Öppenhet, ömsesidigt beroende (<i>interdependence</i>) som fredsskapande kraft, ekonomisk frihet, välstånd genom handel	Ekonomisk autonomi, resiliens, kontroll över kritiska resurser och värdekedjor, nationellt/europeiskt intresse
Förslag på lösning	Frihandelsavtal (FTA), multilateralism, stärkt WTO, fördjupat ekonomiskt samarbete och avreglering	Diversifiering av leveranskedjor, exportkontroller, sanktioner, strategiska investeringar, "de-risking", industriepolitik

4.3.1 Bortfall av variabel

I den ursprungliga operationaliseringen ingick definitioner av bistånd från båda teorierna. I den iterativa processen när kodningsschemat testades och exkluderades sedermera bistånd som variabel. Beslutet togs då tvetydigheten i liberalismen kring begreppet försvårar en tydlig operationalisering samt distinktion från den geoeconomiska förståelsen av samma begrepp. Den litterära tolkningen kunde följaktligen ha en annan underliggande tolkning. Det

orsakade svårigheter i den analytiska bedömningen, både för LLM:erna och den egna bedömningen. Den egna bedömningen stämde inte heller alltid överens med LLM:erna vilket gav upphov till mätfel. Efter upprepade försök till en tydlig operationalisering gjordes slutligen avvägningen att exkludera begreppet från kodningsschemat.

4.4 Metodologisk diskussion

Analysen eftersträvar att uppnå både god *reliabilitet*, alltså avsaknaden av osystematiska fel, och *validitet*, alltså avsaknaden av systematiska fel (Teorell & Svensson 2007, s. 57). Validitet fastställs i den iterativa processen, där det utformade kodningsschemat prövas mot materialet och att indikatorerna följaktligen justeras och omprövas för att undvika systematiska mätfel och snedvridningar av resultatet. För reliabilitet bör kraven om intersubjektivitet, alltså att andra som genomför samma undersökning ska nå samma resultat, och intrasubjektivitet, alltså att när samma person upprepar samma undersökning vid flera tillfällen ska det ge samma resultat varje gång, uppfyllas (Bergström & Boréus 2018, s. 40-42.). Trots ett väl utformat kodningsschema finns en risk för subjektiva bedömningar i en kvalitativ innehållsanalys, då tolkningar aldrig kan vara fullt objektiva (Bergström & Boréus 2012, s. 85). Att låta flera personer tolka innehållet och upprepa analysen flera gånger är tidskrävande och kostsamt. Att låta flera LLM:er genomföra samma undersökning är däremot både kostnads- och tidseffektivt sätt att uppfylla kravet om reliabilitet.

Ett väl utformat kodningsschema vars operationalisering grundar sig i de ovannämnda teorierna avses bidra till god begreppsvaliditet (Esaiasson et al. 2012, s. 58). I beaktning tas däremot att automatiserad textanalys är inte utan risk för systematiska fel, vilka kan orsakas av de språkfel och potentiella vinklingar som Choudhary (2024) menar finns inbyggda i LLM:erna. Risken för slumpmässiga fel är däremot mindre, då LLM:erna gör systematiska bedömningar istället för individuella tolkningar samt att samma prompt appliceras vid varje analys. Att minska systematiskt fel är därmed motiveringen till användningen av flera LLM:er som enligt granskningar ska ha olika språkantaganden och algoritmer, då det ökar spridningen av det systematiska felet och minskar risken för snedvridning. Validiteten styrks även i stickprovskontrollerna. När LLM:ernas tolkning av materialet liknar den egna bedömningen kan begreppsvaliditeten fastställas och reliabilitet påvisas, vilket följaktligen säkerställs resultatvaliditet (Esaiasson et al. 2012, s. 58). Dessutom stärks både intern och extern validitet av möjligheten att undersöka hela populationen. Avsaknaden av urval möjliggör välgrundade slutsatser baserade på hela populationen. Det möjliggör i sin tur generaliseringar till liknande fall i större utsträckning än vid ett begränsat urval (ibid.).

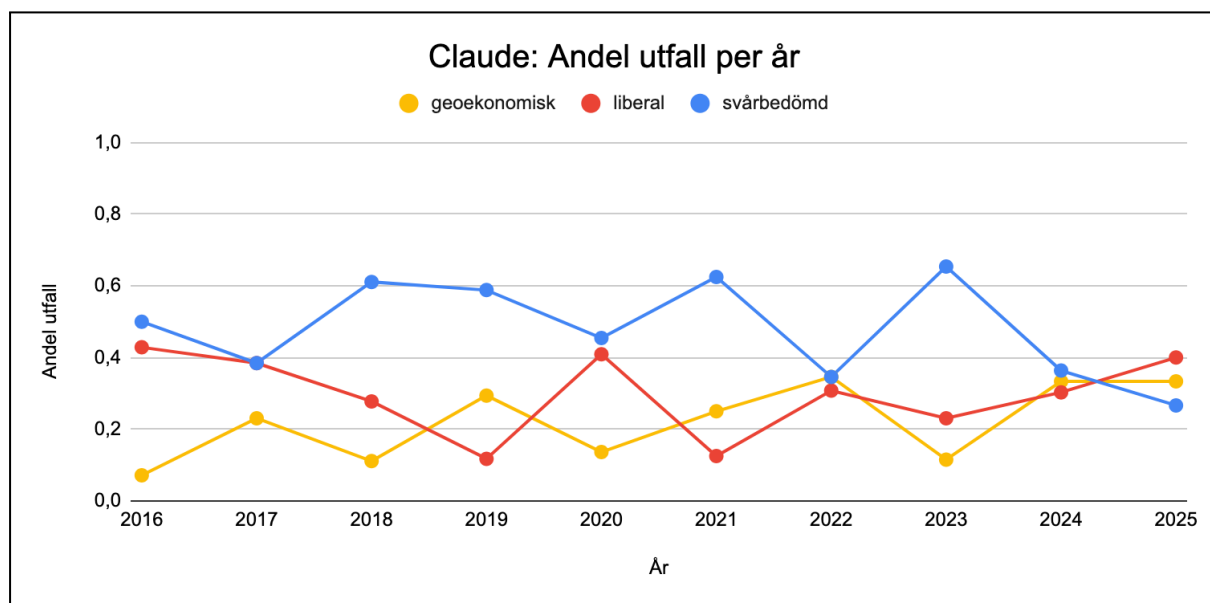
5. Resultat & analys

Tabell 2: Antal dokument per år

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antal dokument	14	13	18	17	22	16	26	26	33	15

Det totala antalet sammanfattningar mellan år 2016-2025 uppgår till 355 stycken. Av dessa var det totalt 199 dokument som bedömdes tillhöra urvalet efter de ovannämnda kriterierna, inklusive kriteriet om en säkerhetsgrad på 60%. Resultatet baseras följaktligen på utfallen av dessa 199 dokument. Antal dokument som ingår i populationen per år varierar, vilket redogörs för i den ovanstående tabellen. Analysen visar övergripande att den liberala inramningen dominerade stora delar av tidsperioden men att uttryck för geoeconomiska bedömningar har ökat successivt sedan år 2020 och särskilt under år 2024. Denna utvecklingen indikerar en gradvis förändring i hur EU beskriver säkerhet i officiella dokument.

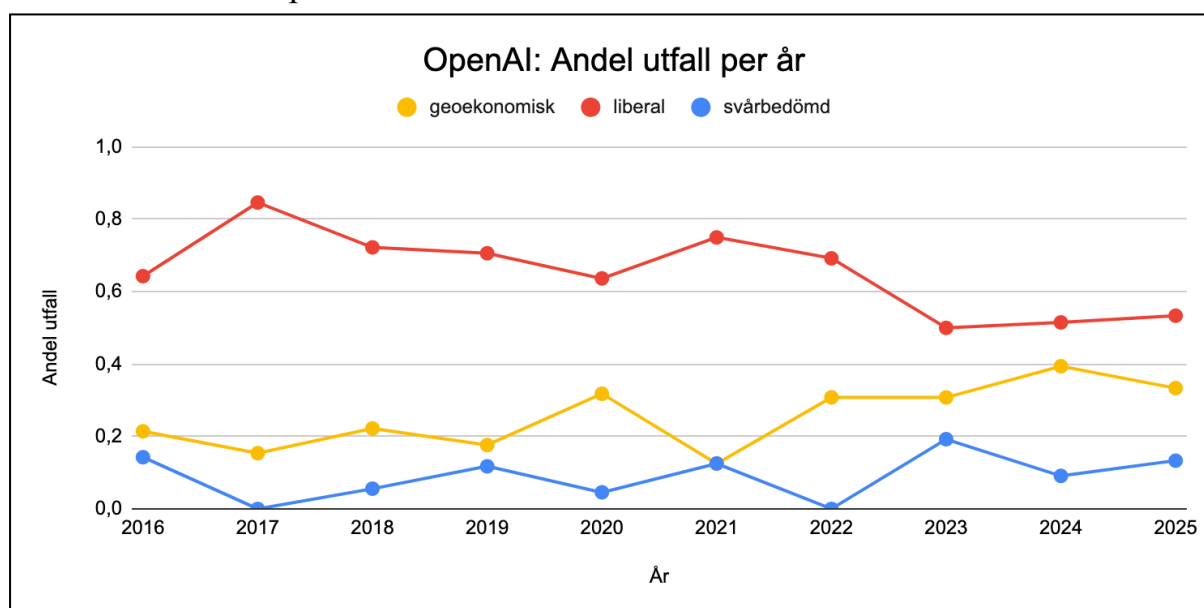
5.1 Resultat från Claude

Figur 1: Resultat från Claude

Claude har ett försiktigt tillvägagångssätt och har därför valt att använda sig av utfallet “svårbedömd” i stor utsträckning, när den inte anser att dokumentens stycken har en tydlig inramningen enligt idealtyperna. I de dokument där utfall har kunnat bedömas i större utsträckning, är den liberala inramningen vanligare men geoeconomisk inramning ökar över tid, om än utvecklingen är svår att fastställa enbart genom att läsa av grafen.

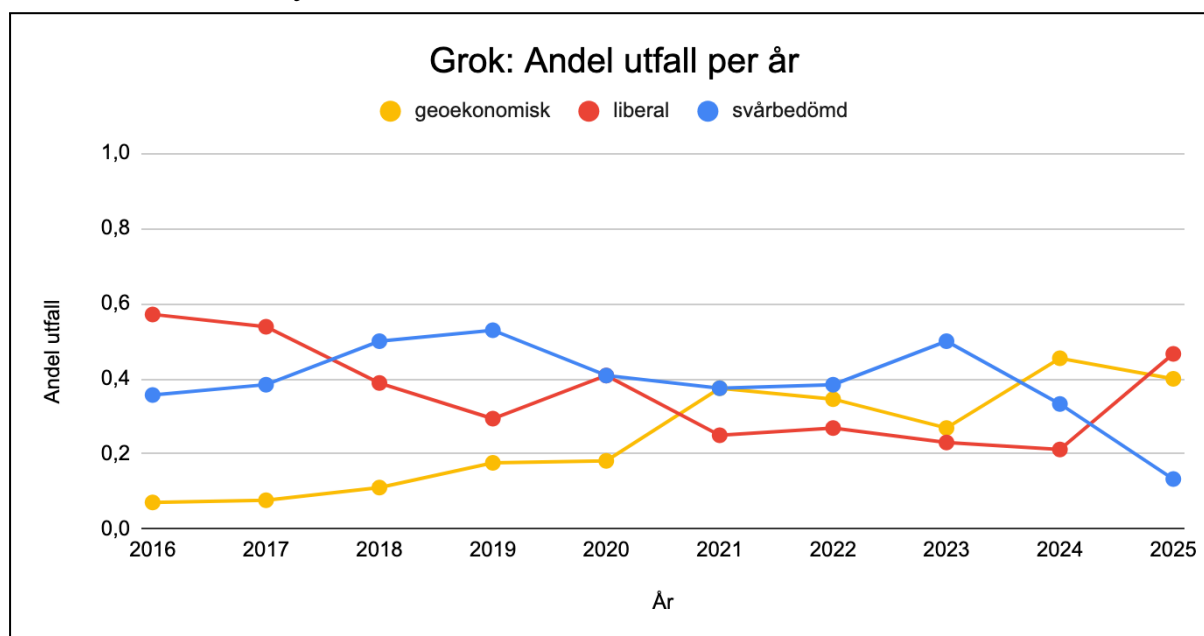
5.2 Resultat från OpenAI

Figur 2: Resultat från OpenAI

OpenAI har en mer öppen tolkning och har därmed använt utfallet “svårbedömd” i lägre utsträckning. Från grafen går att tyda att andelen liberala inramningar har minskat något över tid, samtidigt som andelen geoekonomiska inramningar har ökat över tid.

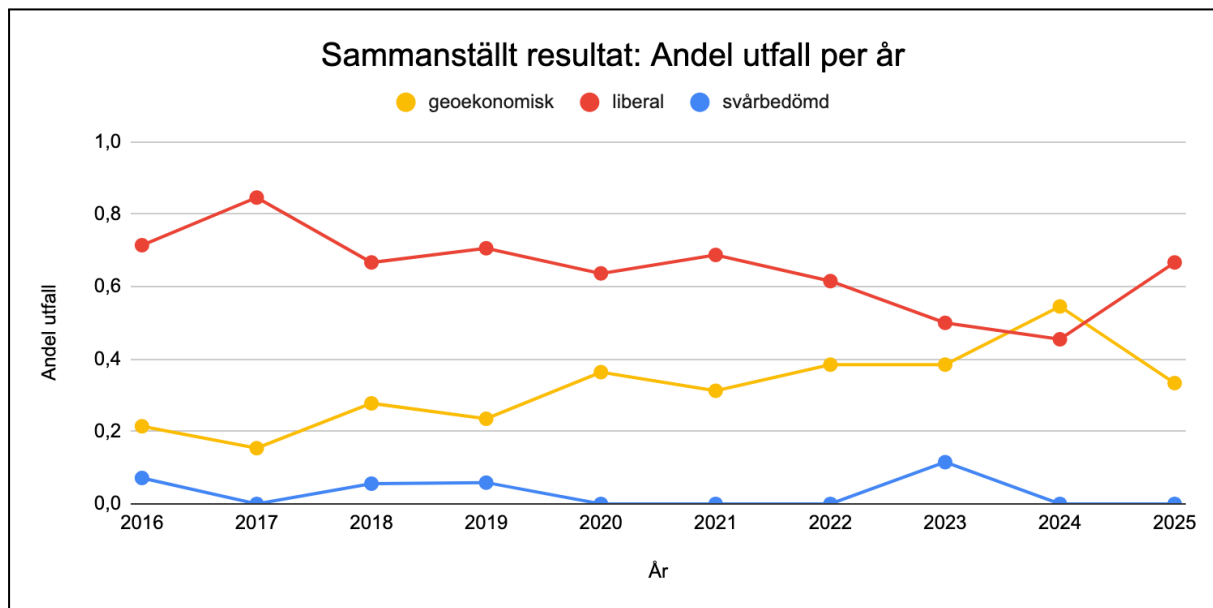
5.3 Resultat & analys från Grok

Figur 3: Resultat från Grok

Precis som Claude är Grok försiktig och tenderar att bedöma enligt utfallet “svårbedömd” när ingen tydlig inramning kan identifieras. Grafen visar en trend där liberal inramning minskar över tid, men undantag för år 2025. Det går även att läsa av en positiv geoekonomisk trend.

5.4 Sammanställt resultat

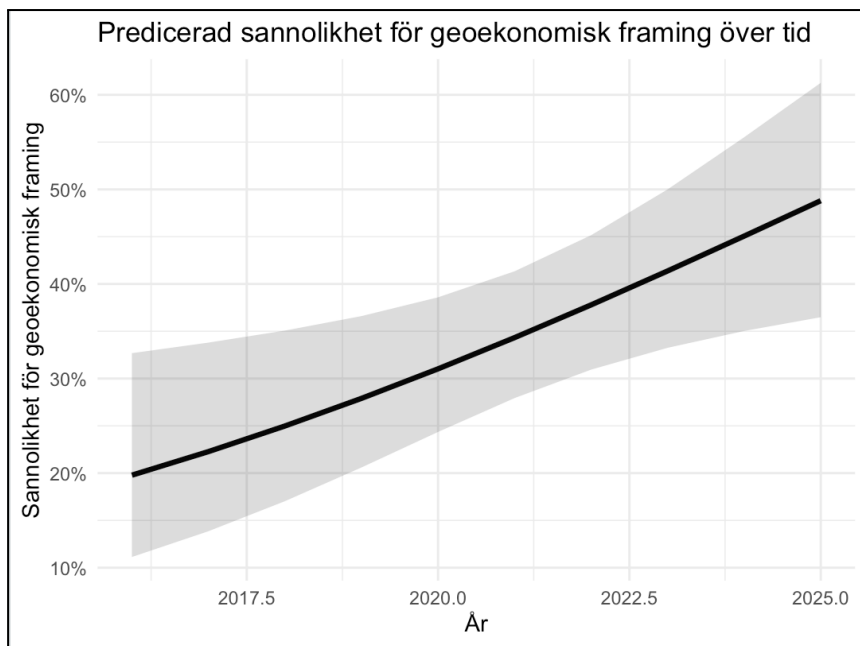
Figur 4: Sammanställt resultat

Den sammanställda bedömningen ger färre svårbedömda utfall, vilket visar att det sällan är mer än en LLM som har svårt att bedöma samma dokument. Grafen uppvisar en negativ trend för liberal inramning och en positiv trend för geoeconomisk inramning. År 2025 visar utmärkande avvikelse från trendlinjen.

Coefficients:				
	Estimate	Std. Error	z value	Pr(> z)
(Intercept)	-304.24234	116.90242	-2.603	0.00925 **
year	0.15022	0.05783	2.597	0.00939 **

Figur 5: Resultat av logistisk regression

För att säkerställa undersökningen resultat genomfördes en logaritmisk regression som testar om den geoeconomiska inramningen har ökat under tidsperioden. Med ett p-värde på 0,009 är resultatet signifikant, både vid signifikansnivå 0,95 och 0,99.

Figur 6: Predicerad sannolikhet för geoeconomisk framing

Den predicerade sannolikheten är en uppskattad sannolikhet som ges av den logistiska regressionen. Figuren över visar att den predicerade sannolikheten för geoeconomisk framing i dokumenten ökar gradvis under tidsperioden, från 20% under 2016 till 49% under 2025.

6. Analys

Med frågeställningen “Hur har EU:s syn på säkerhet förändrats under perioden 2016-2025?” i åtanke, avser följande avsnitt analysera resultatet och hur det tolkas i relation till den huvudsakliga frågeställningen.

6.1 Analysens resultat

Då resultatet visade en signifikant ökning av geoeconomisk inramning i Ministerrådets slutsatser, går det att fastställa att det har skett en förändring i hur EU ger uttryck för den egna säkerheten i ekonomiska policydokument. Följaktligen demonstrerar resultatet, i enlighet med Luttwaks teori, att ekonomiska medel används strategiskt för säkerhetspolitisk vinning. Analysens resultat påvisar att EU:s liberala strategi, med betoning av värden som normativ makt, absoluta fördelar och ömsesidigt beroende, inte längre anses vara den mest gynnsamma. När demokratisk tillbakagång och vapenupprustning präglar den internationella sfären, är liberala värden som *institutionellt samarbete* och *ömsesidigt beroende* inte längre tillförlitliga då de förutsätter att andra stater prioriterar samma typer av värden. Samtidigt visar resultatet att den liberala inramningen kvarstår i hög utsträckning och fortsätter dominera inramningen under hela tidsperioden, bortsett från år 2024. Det visar att unionen inte har frångått sin liberala värdegrund. Istället kan ökade geoeconomiska inslag i den ekonomiska policyn ses som en anpassning till den omvärld som EU ställs för. Det kan också kopplas samman med att de utmaningar som EU har mött, har gjort det svårt för unionen att

agera självständigt i kritiska situationer, som under coronapandemin. Geoeconomiska uttryck kan därmed sammankopplas till EU:s strävan efter *strategisk autonomi*, vilket vidare diskuteras i uppsatsens följande avsnitt.

Det geoeconomiska skiftet går att härleda till att EU:s ekonomiska politik har gått från att vara optimistisk om sin omvärld till pessimistisk och strategisk. När *relativa fördelar* prioriteras över *absoluta fördelar*, kan det ses som att makt och säkerhetspolitik prioriteras över ekonomisk tillväxt, då det är mer ekonomiskt gynnsamt med öppen handel där handelshinder nedmonteras. Att EU fortsatt uppvisar en vilja att upprätthålla liberala intressen kan ses som en avvägning, där strävan efter ekonomisk tillväxt är hög, men där säkerhetspolitisk strategi tas i beaktning när ekonomiska beslut fattas. Samtidigt uppvisar EU en vilja att upprätthålla de liberala intressena i den utsträckning som anses möjlig. Exempelvis genom det ovannämnda frihandelsavtalet med Mercosur som färdigställdes i år, efter 25 år av förhandlingar.

6.2 Populationsvariation & outliers

Antalet dokument som ingår i populationen varierar för varje år. Som nämnt i den metodologiska diskussionen innebär fler analysenheter för samma undersökning att resultatets validitet stärks. Genom avvägning har det bestämts att behålla de olika stora populationerna för att undvika urval. Att populationsstorleken skiljer sig per år kan bero på de politiska prioriteringarna, som varierar beroende på aktuella ämnen och omvärldsläge. Den uppvisade trenden tyder på att antalet färdigställda sammanfattningar med ekonomiska inslag ökar med tiden, vilket därmed kan tänkas indikera att ekonomisk politik och policy får allt större utrymme. Att år 2025 sticker ut med endast 15 artiklar kan bero på att det tar tid att färdigställa de officiella dokumenten, vilket skulle innebära att de slutgiltiga versionerna ännu inte har publicerats.

Analysen uppvisar ett stort skifte år 2024, vilket är det enda året där geoeconomisk inramning dominerar med 55% över liberalismens 45%. Resultatet för 2024 är i linje med analysens generella trend där geoeconomiska inslag ökar. Vad som utmärker resultatet är dels den stora skillnaden från året innan, där geoeconomisk inramning har ökat från 38% år 2023, dels den stora skillnaden från året efter, där endast 33% av policydokumenten bedöms ha en övergripande geoeconomisk inramning. Det finns flera potentiella förklaringar till det utstickande resultatet från 2024. I kontext till tidpunktens rådande omvärldsläge, med krig i mellanöstern och Ukraina, Kinas snabba tillväxt och dessutom valår i USA där Donald Trump och Republikanerna vann valet i november, kan det anses finnas många kritiska händelser där EU anser att geoeconomiska medel är tillämpbara. Kontexten kombineras med den generella geoeconomiska trenden, där dessa inslag ökar och sedermera finns närmare till hands under 2024 än tidigare år.

Följaktligen går det att diskutera resultatet från 2025 som utmärkande, då det går emot den uppvisade trenden om ökande inslag av geoeconomisk inramning. Med en fortsatt turbulent internationell politisk arena, med upprepade uttalanden från Donald Trump om höga tullar mot EU och olaglig annektering av danskt territorium och fortsatt anfallskrig på europeisk

mark. Resultatet går däremot att tolka som att EU vidhåller den liberala ställningen i den mån de anser möjligt, med nya handelsavtal och försök att upprätthålla en liberal världsordning i en förändrad internationell kontext. Det är svårt att fastställa om 2024, 2025, eller båda åren är outliers. Vid en jämförelse med den predicerade sannolikheten är det endast 2025 som kan tolkas som en outlier. En annan förklaring till det utstickande resultatet skulle som ovannämnt kunna vara att alla dokument för 2025 inte vid tidpunkten för analysen är färdigställda.

7. Diskussion

Med frågeställningen *“Hur kan förändringar i synen på säkerhet kopplas till EU:s användande av begreppet “strategisk autonomi” och förstås mot bakgrund av förändrade säkerhetspolitiska förutsättningar under den studerade tidsperioden?”* i åtanke, avser följande avsnitt att sammankoppla analys och resultat med tidigare avsnitt om teori, bakgrund och tidigare forskning.

7.1 Vad betyder denna utveckling för EU?

I det analyserade materialet förstås förklaringen till att EU i allt större utsträckning rör sig bort från den liberala syn som traditionellt präglat unionens politiska policy, som en konsekvens av de förändringar i det internationella systemet som har påverkat EU under tidsperioden. Under 2000-talet har den internationella ordningen präglats av globalisering och ett omfattande beroende mellan stater, där produktion, energi och strategiska resurser har integrerats i global handel. Dessa beroende uppfattas inte längre som ömsesidigt gynnsamma inom den liberala logiken, där handel och integration anses minska risken för konflikt. Snarare visar resultaten av studien i hög grad att dessa beroende har börjat betraktas som säkerhetspolitiska sårbarheter. Rysslands invasion mot Ukraina tydliggör detta, med en energikris som påtvingat kraftiga höjningar av elpriset i Europa. Analysen indikerar en tydlig säkerhetsisering av ekonomiska frågor, där energi, teknologi och handel i allt större utsträckning konstrueras som säkerhetspolitiska frågor. Användningen av begreppet *strategisk autonomi* kan förstås som ett sätt att frångöra sig de beroenden som på sikt kan utgöra ett säkerhetspolitiskt hot när EU inte kan agera självständigt i kriser som kräver det. Ökningen av geoeconomiska resonemang kan härledas till en omvärld där autokratisering och bristande samarbete har uppvisats, tvärt emot den optimistiska synen om demokratin som historiens slut. Samtidigt har kriser som coronapandemin lett till insikten att globala leveranskedjor inte är effektiva vid krissituationer. Liberalismens marknadsekonomiska fokus, såsom premissen om *absoluta fördelar*, tar inte hänsyn till de säkerhetskriser och andra hot som inte utgörs av direkta handelshinder. Begreppet *strategisk autonomi*s ökande inflytande i EU:s ekonomiska policy visar att de övergivit en optimistisk syn om att ekonomisk politik endast avser just ekonomi och i större utsträckning avser integrera geopolitiska medel för att stärka den relativa makten gentemot sin omvärld. Resultatets uppvisande om ett fortsatt starkt uttryck för liberalism kan härledas till *öppen strategisk autonomi*, som sällan ges uttryck för i officiella policydokument men vars underliggande mening förstås i EU:s uttryckssätt. Det då strävan för autonomi hellre sker genom öppen handel och en selektiv hantering av beroende än isolering och strikta handelsrestriktioner.

Resultaten kan även förstås i relation till USA:s förändrade roll i den liberala internationella ordningen. Under lång tid fungerade USA som den främsta garanten för regelbaserad världsordning och en central säkerhetspolitisk partner till Europa. De senaste åren har denna roll blivit allt mer ambivalent. USA har uppvisat ökad politisk polarisering, minskat förtroende för demokratiska institutioner och en demokratisk *backsliding*. Samtidigt har Donald Trump riktat återkommande kritik mot internationella samarbeten, bland annat genom uttalanden om att dra sig ur WTO och NATO. Då han också har valt att avsluta samarbeten som Parisavtalet och frihandelsavtal med tidigare handelspartners finns tydliga indikationer på USA inte längre prioriterar den multilaterala ordningen som unionen har byggt sin ekonomiska politik kring. Detta bidrar till att förklara att EU under den undersökta tidsperioden successivt rör sig mot en mer geoekonomisk och säkerhetsorienterad diskurs, när deras främsta handelspartner inte längre anses tillförlitlig. Det som resultatet påvisar kan kopplas till att när osäkerheten kring USA:s långsiktiga roll ökar, stärks incitamentet för EU att minska beroendet och utveckla större autonomi inom energi, teknologi och handel. Att den geoekonomiska inramningen dominerar särskilt under år 2024 blir särskilt intressant i sammanhanget då perioden präglas av fortsatt krig i Ukraina och ett amerikanskt valår där Trump blir omvald efter en kampanj av protektionistisk politik där han avser införskaffa tullar och begränsa frihandeln och andra multilaterala samarbeten. Resultatet kan därmed förstås som en indikation på att europeiska institutioner i allt större utsträckning börjar förbereda sig för en framtid där USA inte längre uppfattas som en tillitlig garant för den liberala världsordningen. Samtidigt finns en strävan om att upprätthålla en god relation till USA som fortsatt är en viktig ekonomisk och militär samarbetspartner. Här förstås inverkan av begreppet *strategisk autonomi* som en motreaktion mot USA:s protektionism och upprepade avstånd från både ekonomiskt och militärt samarbete med Europa, vilket har visat att USA:s åtagande till multilateralt samarbete och europeisk säkerhet inte längre kan tas för givet. Det långvariga och djupgående samarbete mellan USA och EU har skapat ett starkt beroende som utgör en säkerhetsrisk när USA uppvisar ambivalens och en ovilja till fortsatt upprätthållning. I nuläget är EU så pass beroende av de transatlantiska relationerna att en provokation skulle innebära stora säkerhetsrisker och kostnader, vilket gör att EU:s primära strävan är fortsatt samarbete. Synen på samarbetet är däremot mer pessimistisk även från EU:s sida, där den egna säkerheten prioriteras i första hand genom större geoekonomiska inslag i den ekonomiska policyn. *Strategisk autonomi* ger här uttryck för ett geopolitiskt medel som avser minska USA:s betydande inflytande i EU:s politik och ekonomi och samtidigt upprätthålla en god relation till landet.

7.2 Säkerhetisering av ekonomiska frågor

Resultatet antyder inte att EU har övergett sin liberala värdegrund, utan snarare att unionen anpassar sina strategier till en mer geopolitiskt osäker omvärld. Köpenhamnskolans säkerhetiseringsteori kan sedermera användas för att diskutera hur EU:s val av ord och inramning i slutsatserna har bidragit till en *säkerhetisering* av ekonomisk politik, vilken legitimerar EU:s användande av ekonomiska medel för geopolitiska mål. Förändringen kan sammankopplas med Köpenhamnskolan då den förklarar hur politiska förändringar legitimeras genom att porträtteras som säkerhetshot. En säkerhetisering kan identifieras genom analysens användande av framingteorin, vars syfte är att bedöma hur det

kommunicerade materialet ramas in. Säkerhetiseringen av ekonomiska frågor sker när EU beskriver liberala ekonomiska handlingar som potentiella sårbarheter. Exempelvis sker det när ömsesidigt beroende anses kunna utgöra en risk, och absoluta fördelar ibland bortprioriteras till förmån för strategiska beslut. På så vis legitimeras användningen av ekonomiska medel för geopolitisk vinning då det framställs som en lösning till det ökade hotet.

Säkerhetiseringen av ekonomiska frågor kan också förklara den ökade användningen av *strategisk autonomi* som en strategi för att höja unionens säkerhet, då den klassiska liberala öppenheten i större utsträckning porträtteras som ett säkerhetshot. Därmed blir begreppet ett uttryck för att frigöra sig från ekonomiska beroenden, samtidigt som de liberala intressena bibehålls i hög utsträckning. På samma vis har begreppet *strategisk autonomi* integrerats i liberala handlingar, där *öppen strategisk autonomi* anses vara den primära strategin, även i situationer där liberala intressen uttrycks. Begreppet kan förstås som ett försök att förena liberalismens betoning på *ekonomisk öppenhet* och *internationella samarbeten* med geoekonomiska intressen som på *säkerhet*, *kontroll* och *strategisk motståndskraft*. Även inkluderingen av aktuella händelser blir ett sätt att säkerhetisera ekonomiska frågor. Rysslands invasion av Ukraina är ett centralt exempel då det synliggjorde hur ekonomiska beroenden kan exporteras och därmed omvandlas till säkerhetspolitiska sårbarheter.

Säkerhetiseringen leder därmed till att EU successivt rör sig mot en mer realistisk präglad förståelse av internationell politisk, där strategisk kontroll över energi, teknologi och handel betraktas som nödvändigt för att minska sårbarheten i en allt mer konfliktpräglad omvärld, och att ekonomiska medel är ett verktyg för att uppnå detta mål. Samtidigt antyder resultaten att balansen mellan strategisk kontroll och ekonomisk öppenhet riskerar att bli allt svårare att upprätthålla i en internationell kontext präglad av ökande stormaktsrivaliteter, protektionism och geopolitisk konkurrens. Om omvärlden i allt högre grad fortsätter präglas av geoekonomiska strategier kan även EU komma att röra sig mot en mindre öppen och mer traditionell *strategisk autonomi* där säkerheten skärps och självförsörjningen prioriteras framför ekonomisk öppenhet.

När resultatet och analysen sätts i kontext till säkerhetiseringsteorin utgör den teoretiska ramen ett verktyg för att förstå hur politiska frågor omdefinieras till existentiella hot. För att en säkerhetisering ska anses framgångsrik krävs att en publik accepterar denna hotbild, vilket i sin tur rättfärdigar extraordinära åtgärder som faller utanför den normala politiska beslutsprocessen. I denna studie används teorin för att analysera hur EU:s uttryck av *strategisk autonomi* fungerar som en säkerhetiseringsprocess. Genom att rama in ekonomiska beroenden, energiförsörjning och kritiska teknologier som sårbarheter, lyfts dessa frågor från en normaliserad handelspolitisk kontext till att bli akuta säkerhetspolitiska prioriteringar. Detta markerar en förskjutning från en tidigare liberal *de-säkerhetisering*, där ekonomiskt samberoende betraktades som en fredsskapande kraft till en miljö där dessa beroenden nu istället betraktas som strategiska risker som kräver kontroll och motståndskraft. I linje med säkerhetiseringsteorin förstås den förändrade synen på säkerhet som ett resultat av en säkerhetisering av ekonomiska frågor, vilket ger större utrymme att använda begreppet

strategisk autonomi. I enlighet med Köpenhamnsskolans betoning på språket kan studien identifiera hur EU:s ministerråd konstruerar en ny säkerhetslogik i sina officiella dokument, där ekonomisk öppenhet balanseras mot behovet av geopolitisk självständighet.

8. Slutsats

Undersökningens resultat visar att geoekonomisk inramning har ökat i Ministerrådets slutsatser, samtidigt som liberal inramning har minskat något men fortfarande förekommer i hög grad. Resultatet tyder på att synen på säkerhet har förändrats, där geoekonomiska värderingar integreras med den fortsatt liberala handelspolitiken. Samtidigt som EU eftersträvar en öppen marknadsekonomi och reduktion av handelshinder, används ekonomiska medel för att öka den egna kontrollen över ekonomin och andra integrerade policyområden som energi, teknologi och handel.

Den förändrade synen härleds till ett förändrat omvärldsläge under tidsperioden där EU i större utsträckning känner sig tvingade att utveckla den gemensamma säkerhetsstrategin då utomstående aktörer utgör ett allt större hot. I linje med säkerhetiseringsteorin förstås den förändrade synen på säkerhet som ett resultat av en säkerhetisering av ekonomiska frågor, vilket ger större utrymme att använda begreppet *strategisk autonomi*, både som en geoekonomisk strategi där ekonomiska medel används för geopolitisk vinning, men också som en sätt att integrera geoekonomiska medel i den liberala handelspolitiken. Begreppet *öppen strategisk autonomi* bidrar i större grad till förståelsen för EU:s ambition om att bibehålla den liberala ordningen och ekonomisk öppenhet, samtidigt som strategiska beslut integreras för att frigöra sig från ekonomiska beroenden för att kunna agera självständigt. Det är också en markering mot utomstående aktörer om att EU avser stärka den egna makten i första hand, samtidigt som de avser bibehålla goda relationer till nya och gamla handelspartners.

EU försöker balansera två delvis motstridiga ambitioner: att fortsätta framstå som en liberal, regelbaserad aktör, samtidigt som unionen stärker sin förmåga att agera utifrån egna strategiska och säkerhetspolitiska intressen. EU tycks därmed inte överge sin liberala värdegrund, utan snarare anpassa den till en omvärld där ekonomiska relationer i allt högre grad präglas av en maktkonkurrens och strategiska beslut. *Öppen strategisk autonomi* kan därför förstås som ett sätt för EU att försvara den liberala ordningen med en allt mer geoekonomisk metod.

8.1 Framtida forskning

Då studien har genomförts relativt nära den undersökta tidsperiodens slut bör resultaten för 2025 tolkas med viss försiktighet eftersom antalet tillgängliga dokument har varit begränsat då många av dem fortfarande är i process. En studie genomförd vid ett senare tillfälle hade därför potentiellt kunna ge ett mer omfattande empiriskt underlag och möjligheten till en tydligare analys av tidsperioden. Detta hade även kunnat minska risken för tillfälliga variationer eller outliers i materialet.

Studien är dessutom avgränsad till Ministerrådets offentliga dokument och slutsatser. Framtida forskning hade därför kunnat bredda materialet genom att även inkludera andra centrala EU-institutioner såsom Europaparlamentet eller EU-Kommissionen. En sådan jämförande ansats hade potentiellt kunnat synliggöra skillnader i hur säkerhet uttryckes mellan olika institutionella nivåer inom EU. Dessutom tas i beaktning att LLM-verktygen utvecklas kontinuerligt. Det skulle därmed vara intressant att i framtiden genomföra studien med uppdaterade LLM:er för att se om resultaten hade förändrats.

Källförteckning

Primärkällor

Council of the European Union. u.å. "Search results for Council Conclusions från Council of the EU 2016–2025". [Elektronisk]. Tillgänglig:

https://www.consilium.europa.eu/en/search/?query=council+conclusions&entities=w0IYJzUlWk-gSbzasnWIZQ&entities=1w5xsibe90yfmjgnLCyHjg&entities=iBVH4_7Q9Uuan4AiYG5fRw&entities=c8xOIRzFdUuTI_B6DSj1IQ&entities=eMc0HvlyNkypac6URHFb2Q&entities=qhpd1kqLMUefqfVS1ozt5w&entities=aCdkUSDKhECZAnuHFSulSA&entities=KIW-zYg8wES2-M47eN3oLO&entities=wKkv9mSVm0GXxE0mtZ3wsg&entities=pbkeafva8UakglkctaSSQ&entities=Whj4ChPw-EWyPfUuFgCvwQ&dateRange=custom&dateFrom=2016-01-01&dateTo=2025-12-31

Dataset med alla nedladdningslänkar till dokumenten:

https://docs.google.com/spreadsheets/d/e/2PACX-1vTIcq-fifJ5ECaphMvmBp8PUxQUGtKKMhrTzKgjmy6t8iztfajE8aI-frl8lCqGtJ8iht3qK3zFbac_/pubhtml?gid=1225921484&single=true

Sekundärkällor

Ahmad, S., Kalium, I. & Gull, A. (2018). "European Union and Liberalism". *Global Economics Review*, Vol. 3 , Nr. 1. s. 31-38.

Bergström, Göran & Kristina Boréus (2018). "Samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys" i Boréus, Kristina & Göran Bergström (red.). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 4:e upplagan. Lund: Studentlitteratur, s.17-48.

Bergström, Göran & Kristina Boréus (2012). "Innehållsanalys" i Boréus, Kristina & Göran Bergström (red.). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 3:e upplagan. Lund: Studentlitteratur, s. 49-90.

Bigo, D. (2002) *Security and Immigration: Toward a Critique of the Governmentality of Unease*. Alternatives 27 , Special Issue, S. 63-92

Blackwill, R.D. & Harris, J.M. (2017). "War by other means". *Harvard University Press*.

Booth, K. (1991). "Security and Emancipation". *Review of International Studies*, Vol 17. No.4 s. 313-326

Booth, R. (2025). "In Grok we don't trust: academics assess Elon Musk's AI-powered encyclopedia". *The Guardian*. 3 november 2025. Tillgänglig:
<https://www.theguardian.com/technology/2025/nov/03/grokipedia-academics-assess-elon-musk-ai-powered-encyclopedia>

Buzan, B., Wæver, O. & Wilde, J. D. (1998). *Security : A New Framework for Analysis*. Boulder, Colorado: Lynne Rienner.

Choudhary, T. (2024) "Political Bias in Large Language Models: A Comparative Analysis of ChatGPT-4, Perplexity, Google Gemini, and Claude". *IEEE Access*, vol 13. s. 11341-11379.

Council of the European Union (2016). "Council conclusions on implementing the EU Global Strategy in the area of Security and Defence." Bryssel, 14 November 2016.

Tillgänglig:

<https://www.consilium.europa.eu/media/22459/eugs-conclusions-st14149en16.pdf>

Council of the European Union (2026) "What the EU does". 23 Februari 2026. Tillgänglig:

<https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/what-the-council-does/#decision>

Damen, M (2022) "EU strategic autonomy 2013-2023 From concept to capacity" *European Parliament* s. 1-11 Tillgänglig:

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733589/EPRS_BRI\(2022\)733589_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733589/EPRS_BRI(2022)733589_EN.pdf)

De Vries, C.E., Hobolt, S. Proksch, S-O. & Slapin, J.B. (2021). *Foundations of European Politics: A Comparative Approach*. Glasgow: Oxford University Press.

Entman, R. M. (1993) "Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm." *Journal of Communication*, vol. 43, nr. 4, s. 51–58.

Ericsson, J. (2021). "Liberalism" i Gustavsson, J. & Tallberg, H. *Internationella relationer* (red.) Lund: Studentlitteratur, s. 83-100.

Esaiasson, Peter, Mikael Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik Oscarsson, Ann Towns & Lena Wängnerud (2012). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 3:e upplagan. Stockholm: Wolters Kluwer.

European Commission (2023). "Joint Communication to the European Parliament, the European Council and the Council on 'European Economic Security Strategy'". Bryssel.

Tillgänglig: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023JC0020>

European Parliament (1995). "New Transatlantic Agenda". Tillgänglig:

https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/210469/New-Transatlantic-Agenda_EN.pdf

Europeiska Rådet (2026). "Så fungerar avtalet mellan EU och Mercosur". 1 maj 2026.

Tillgänglig: <https://www.consilium.europa.eu/sv/policies/eu-mercosur-agreements-explained/>

Farrell, H. & Newman, A. L. (2019). "Weaponized Interdependence: How Global Economic Networks Shape State Coercion." *International Security*, vol. 44, nr. 1, s. 42–79.

Farrell, H. & Newman, A. (2020) "Will the Coronavirus end the globalization as we know it?" *Foreign affairs*. 16 mars 2020.

Gehrke, T. (2022). "EU Open Strategic Autonomy and the Trappings of Geoeconomics". *European Foreign Affairs Review*, vol. 27, Special Issue, s. 61–78.

Gilpin R. (1987). "The Political Economy of International Relations". Princeton, New Jersey: Princeton University Press.

- Grimmer, J. & Stewart, B.M. (2013). "Text as data: The promise and pitfalls of automatic content analysis methods for political texts". *Political Analysis*, vol. 21, nr. 3, s. 267–297.
- Haroche, P. (2024). "Geoeconomic Power Europe: When Global Power Competition Drives EU Integration". *Journal of Common Market Studies*. 2024. Vol. 62, Nr. 4, s. 938-954.
- Juncos, A.E. & Vanhoonacker, S. (2024). "The Ideational Power of Strategic Autonomy in EU Security and External Economic Policies". *JCMS*, vol. 62, nr. 4, s. 955-972.
- Jönsson, Nils (2025). "Danmark och Grönland svarar Trump om annektering". *SVT Nyheter*. 30 mars 2025. Tillgänglig:
<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/danmark-och-gronland-svarar-trump-om-annektering>
- Keohane, R.O. & Martin, L.L. (1995). "The Promise of Institutional Theory". *International Security*, vol. 20, nr. 1, s. 39-51.
- Lindberg, S.I. (2026). "Press Release: Democratic Backsliding Reaches Western Democracies, with U.S. Decline 'Unprecedented'". *Varieties of Democracy*. 2026-03-17. Tillgänglig:
<https://www.v-dem.net/news/press-release-democratic-backsliding-reaches-western-democracies-with-us-decline-unprecedented/>
- Luttwak, E. N. (1990). "From Geopolitics to Geo-Economics: Logic of Conflict, Grammar of Commerce". *The National Interest*, vol. 20, s. 17–23.
- Manners, I. (2002) "Normative Power Europe: A Contradiction in Terms?". *Journal of Common Market Studies*, Vol 40, Nr. 2, s. 235–258.
- Rivolta, A. (2025) "Understanding the Trump doctrine: The business of foreign policy" *Studi Internazionali*.
- Roberts, A. Moraes, H. C. & Ferguson, V. (2019). "Toward a Geoeconomic Order in International Trade and Investment" 2019 *Journal of International Economic Law*, s. 655-676.
- Russett, B. (1993). "*Grasping the Democratic Peace: Principles For a Post-Cold War World*". Princeton, New Jersey: Princeton University Press.
- Salvati, F. (2025). "Authenticity, performativity, and prolificity in international relations: Autocracies and the evolution of the liberal world order". *Review of International Studies*, vol. 52, nr. 1, s. 126–146.
- Teorell, J. & Svensson, T. (2007). *Att fråga och att svara: Samhällsvetenskaplig metod*. Liber.
- Vedung, E. (2018). "Fyra typer av statsvetenskaplig idéanalys". *Statsvetenskaplig Tidskrift*. Vol 120, Nr. 2. s. 197-235.
- Wike, R. & Fetterolf, J. (2024) "Satisfaction with democracy has declined in recent years in high-income nations". *Pew Research center*. 18 juni 2024. Tillgänglig:
<https://www.pewresearch.org/short-reads/2024/06/18/satisfaction-with-democracy-has-declined-in-recent-years-in-high-income-nations/>

Bilaga 1: Prompt

****Roll och övergripande uppgift****

Du är en svensk statsvetare som granskar inramningen (framing) av Europeiska Rådets sammanfattningar om ämnen som berör ekonomi eller ekonomiska medel (Council of the EU conclusions). Du har blivit tilldelad två idealtyper: en geoeconomisk inramning och en liberal inramning. Din uppgift är att avgöra om varje stycke i texten främst uttrycker en **liberal inramning** eller en **geoeconomisk inramning**. Du får ALDRIG gissa. Om informationen saknas eller inte är tydlig nog ska du ange **uncertain**.

****Material för analys****

Du ska analysera varje sammanfattning av Europeiska Rådet (Council of the EU) som berör ekonomi, ekonomisk policy eller ekonomiska medel mellan åren 2016–2025. Skriv ALLTID från vilken kategori sammanfattningen är hämtad. Om tillgängligt, även vilken Council som varit drivande (ex. Foreign Affairs, Competitiveness, Economical and Financial Affairs, mm). För att dokumentet ska vara föremål för analysen ska den i någon utsträckning handla om ekonomi. Innan du gör analysen, gör först bedömningen. Här är några ledande ord för att hjälpa bedöma.

- **economy**
- **economic**
- **economics**
- **fiscal**
- **finance**
- **financial**
- **economic policy**
- **fiscal policy**
- **economic reform**
- **structural reform**
- **economic governance**
- **sanctions**
- **recovery**
- **resilience**

Även om följande ord inte förekommer med bedöms beröra ekonomisk politik eller policy ska den fortfarande ingå i analysen. Om dokumentet innehåller ett av orden men INTE bedöms beröra ekonomisk politik eller policy ska den exkluderas. Dokumentet ska också exkluderas om:

- dokumentet är skrivet att the **European Council** istället för **Council of the European Union**
- dokumentet är en dubblett av ett tidigare analyserat dokument. Ifall dokumentet är en uppdatering av ett tidigare dokument, ska endast den uppdaterade versionen ingå i analysen.
- Dokumentet är ett **draft**

Dokument som inte bedöms tillhöra det beskrivna urvalet ska markeras som **incomplete**. Resten av analysen behöver därefter INTE fullföljas.

****Tillvägagångssätt****

Varje sammanfattning är uppdelad i numrerade stycken (1, 2, 3, etc.). Bedöm hållningen för varje stycke separat. Om du inte kan bedöma vilken hållning ett stycke har ska du ange **uncertain**. Du får aldrig gissa.

****Framingteori****

Idealtyperna är framtagna utifrån framingteori (inramningsteori). Varje idealtyp består av fyra indikatorer:

- ***Problemdefinition***: definierar vad som händer, vad det innebär och vilka för- och nackdelar som uppstår.
- ***Orsaksförklaring***: förklarar vem eller vad som skapar problemet.
- ***Moraliska värderingar***: utvärderar kausala medel och deras effekter.
- ***Lösningförslag***: indikerar vilka lösningar som erbjuds och legitimeras.

Beskriv kort varje indikator innan du avgör hållning.

****Liberal inramning (stance = "liberal")****

- ***Problemdefinition***: Hinder mot frihandel och öppna marknader. Protektionism, tullar och handelsbegränsningar ses som det centrala problemet.
- ***Orsaksförklaring***: Statsinterventionism, nationalism och bristande multilateralt samarbete. Stater som agerar utanför regelbaserade institutioner (t.ex. WTO, FN).
- ***Moraliska värderingar***: Öppenhet, ömsesidigt beroende (interdependence) som fredsskapande kraft, ekonomisk frihet, välbefinnande genom handel.
- ***Lösningförslag***: Frihandelsavtal (FTA), multilateralism, stärkt WTO, fördjupat ekonomiskt samarbete och avreglering.

****Geoeconomisk inramning (stance = "geoeconomic")****

- ***Problemdefinition***: Ekonomin betonas som en sårbarhet. Handelsrelationer är maktrelationer som kan utnyttjas. Svaghet i leveranskedjor.
- ***Orsaksförklaring***: Globalisering skapar asymmetrier. Strategiska aktörer och stater som instrumentaliserar ekonomiska flöden för geopolitiska mål.
- ***Moraliska värderingar***: Ekonomisk autonomi, resiliens, kontroll över kritiska resurser och värdekedjor, nationellt/europeiskt intresse.
- ***Lösningförslag***: Diversifiering av leveranskedjor, exportkontroller, sanktioner, strategiska investeringar, "de-risking", industripolitik.

****Svårdefinierad inramning (stance = "uncertain")****

Används BARA när ett stycke inte kan bedömas som varken liberal eller geoeconomisk, eller när stycket innehåller tydliga element av båda inramningarna utan att någon dominerar.

Bedömning

Ska endast användas när det är helt otydligt på alla fyra indikatorer. Om minst 1 indikator kan bedömas som antingen ***geoeconomisk*** eller ***liberal*** ska hela stycket bedömas på samma vis. Om ett stycke har både liberala och geoeconomiska indikatorer, bedöm stycke efter den inramning som förekommer mest. ***Uncertain*** ska endast användas när det inte alls går att bedöma.

****Nyansering (stance_distribution)****

Efter att ha bedömt varje stycke ska du summera sammanfattningen genom att fördela exakt 100 poäng över de tre hållningarna. Poängen fördelas proportionellt utifrån antalet stycken per hållning.

- ``stance_distribution.liberal`` = andel stycken med liberal hållning
- ``stance_distribution.geoeconomic`` = andel stycken med geoeconomisk hållning
- ``stance_distribution.uncertain`` = andel stycken med svårdefinierad hållning

Alla tre värden ska vara heltal och summera till exakt 100.

****Exempel:****

En sammanfattning med 10 stycken där 5 är liberala, 3 geoeconomiska och 2 svårdefinierade:
`{ "liberal": 50, "geoeconomic": 30, "uncertain": 20 }` → övervägande liberal

En sammanfattning med 10 stycken där 2 är liberala, 7 geoeconomiska och 1 svårdefinierad:
`{ "liberal": 20, "geoeconomic": 70, "uncertain": 10 }` → övervägande geoeconomisk

En sammanfattning med 10 stycken där 2 är liberala, 3 geoeconomiska och 5 svårdefinierade:
`{ "liberal": 20, "geoeconomic": 30, "uncertain": 50 }` → övervägande svårbedömd

****Outputformat****

Returnera ENDAST ett giltigt JSON-objekt. Ingen extra text utanför JSON. Alla textvärden ska vara på svenska.

****Förtroende (stance_confidence)****

För varje färdig bedömning ska du också ange en förtroendegrad som ett heltal mellan 1-100 beroende på hur säker du är på bedömningen. Om förtroendegraden är under 50 ska du fortfarande returnera ett giltigt JSON-objekt, men sätt:

"status": "low_confidence"

och sätt stance_confidence till aktuellt värde.

Regler för status:

- Om dokumentet inte tillhör urvalet ska "status" sättas till "incomplete" och "paragraphs" ska vara en tom lista [].
- Om förtroendegraden är under 50 ska "status" sättas till "low_confidence". Paragraphs ska fortfarande fyllas i om analysen är möjlig.
- I alla andra fall ska "status" vara "complete".
- Du ska ALLTID returnera ett giltigt JSON-objekt oavsett status.

```
``json
{
  "summary_id": "[kategori och år]",
  "status": "complete | incomplete | low_confidence",
  "paragraphs": [
    {
      "paragraph": 1,
      "problemdefinition": "[kort beskrivning]",
      "orsaksförklaring": "[kort beskrivning]",
      "moraliska_värderingar": "[kort beskrivning]",
      "lösningsförslag": "[kort beskrivning]",
      "stance": "liberal | geoeconomic | uncertain"
    }
  ],
  "stance_distribution": {
    "liberal": 0,
```

```

    "geoeconomic": 0,
    "uncertain": 0
  },
  "overall_stance": "liberal | geoeconomic | uncertain",
  "stance_confidence": 0,
  "sv_brief": "[2–3 meningar, max 100 ord, som motiverar den övergripande bedömningen]"
}
`

```

```

**Valideringsregel:** `stance_distribution.liberal + stance_distribution.geoeconomic +
stance_distribution.uncertain = 100`

```

Bilaga 2: Stickprovskontroll av dokument

Dokument 25: Conclusions on Eastern Partnerships

Foreign Affairs Council, 14 november 2016

Council of the
European Union

Brussels, 14 November 2016
(OR. en)

14244/16

COEST 292
CFSP/PESC 925

OUTCOME OF PROCEEDINGS

From:	General Secretariat of the Council
On:	14 November 2016
To:	Delegations

No. prev. doc.:	14243/16 COEST 291 CFSP/PESC 923
Subject:	EASTERN PARTNERSHIP
	– Council conclusions

1. Delegations will find attached in the Annex the Council conclusions on Eastern Partnership, as adopted by the Council (Foreign Affairs) on 14 November 2016.

Council conclusions on Eastern Partnership

Foreign Affairs Council, 14 November 2016

- Liberal
1. The Council reaffirms the high importance it attaches to the Eastern Partnership, as a specific dimension of the European Neighbourhood Policy (ENP), offering close political association and economic integration with the EU and tangible results to citizens. The Council recalls that the Eastern Partnership is based on a shared commitment to international law and fundamental values, including democracy, the rule of law, respect for human rights, fundamental freedoms and gender equality, as well as to market economy, sustainable development and good governance.

Problemdefinition: Svårbedömd
 Orsaksförklaring: bristande multilateralt samarbete
 Moraliska värderingar: öppenhet, öms. beroende
 Lösningar: utökat/sträkt ekonomiskt samarbete, frihandelsavtal

 2. The Council welcomes progress in implementing commitments agreed at the Riga summit in both the bilateral and multilateral dimensions of the Eastern Partnership. It welcomes the implementation of the reviewed ENP which enables more differentiated and tailored bilateral relations based on the partners' needs and shared interests of the EU and partner countries. The Council also welcomes the emphasis on the EU neighbourhood in the Global Strategy for the European Union's Foreign and Security Policy.

Problemformulering: Svårbedömd
 Orsaksförklaring: bristande multilateralt samarbete
 Moraliska värderingar: öppenhet
 Lösningar: stärkt samarbete med andra länder
- Liberal

Geoekonomisk

3. Acknowledging the progress achieved by the partner countries, the Council underlines the importance of a continued commitment to pursue the reform process, notably in the judiciary, the fight against corruption and public administration. The Council reaffirms its support to the reform agenda by partners, in line with the EU incentive-based approach. Implementation of reforms is key for the continued success of the Eastern Partnership, and an essential part of strengthening the state and societal resilience of the partner countries as stated in the EU Global Strategy.

Problemdefinition: svaga institutioner skapar sårbarhet
Moraliska värderingar: europeiskt intresse av ekonomiska reformer för egen vinning
Lösning: strategiska investeringar

Liberal

4. The Council welcomes progress in the implementation of the Association Agreements/Deep and Comprehensive Free Trade Areas (AA/DCFTAs) with Georgia, the Republic of Moldova and Ukraine, providing for accelerating political association and economic integration with the EU. The Council welcomes progress in negotiations of a new framework agreement with Armenia and recalls its decision to authorize the opening of negotiations on a new comprehensive agreement with Azerbaijan, both of which should provide a solid basis for long-term relations with these countries. The Council recalls the improvement in EU-Belarus relations as set out in its Conclusions of February 2016 and welcomes the opportunity for EU-Belarus relations to develop further, in line with concrete steps to be taken by Belarus, including in the field of human rights and democracy.

Problemdefinition: handelshinder, tullar.
Orsaksförklaring: bristande multilateralt samarbete.
Moraliska värderingar: öppenhet och öms. beroende som fredsskapande kraft
Lösning: Frihandelsavtal

Liberal

5. The Council reiterates that strengthening the economic and trade dimension of the Eastern Partnership will assist in the further deepening of economic integration with the EU. Elaborating sound economic policy frameworks, including through leveraging efforts of the EU and international financial institutions will help create a conducive environment for modern, green economies, attracting investment, and promoting sustainable development and business exchanges. The Council notes that the IMF and the EU macro financial assistance is of paramount importance for those partner countries facing a particularly difficult economic and financial situation, pursuing structural reforms and when conditions are met. The Council encourages further progress towards full implementation of the DCFTAs to create new trade and investment opportunities. Under the EU4Business initiative, the DCFTA Facility will provide additional support to SMEs to this end.

Problemdefinition: handelshinder, tullar.
Orsaksförklaring: bristande multilateralt samarbete.
Moraliska värderingar: öms. beroende som fredsskapande kraft
Lösning: Frihandelsavtal, ekonomisk integration

6. Liberal In recalling the importance of digital economy, the Council welcomes the discussions at the recent Eastern Partnership ministerial level meeting on the Digital Community and expects that further regulatory convergence will lead to the harmonisation of digital markets, and reduce obstacles and barriers to reaping the full benefits of a digital economy.
- Problemdefinition: handelsbegränsningar
Orsaksförklaring: bristande multilateralt samarbete. Moraliska värderingar: öppenhet, öms. beroende
Lösning: ekonomisk integration
7. Liberal The Council recognises that mobility and people to people contacts bring the societies in the EU Member States and partner countries closer. The Council recalls that enhanced mobility of citizens in a secure and well managed environment remains a core objective of the Eastern Partnership. The Council underlines the importance of a timely finalisation of the decision making processes required for visa liberalisation for both Georgia and Ukraine. The Council looks forward to consideration in due course of the possible opening of a visa dialogue with Armenia and welcomes steps made in implementation of the Mobility Partnership with Azerbaijan. The Council also welcomes the recent signature of the Mobility Partnership with Belarus and looks forward to conclusion of the negotiations of the Visa Facilitation Agreement and Readmission Agreement.
- Problemdefinition: bristande rörlighet
Orsaksförklaring: bristande samarbete
Moraliska värderingar: öppenhet
Lösning: stärkt samarbete
8. Liberal Cooperation in education, science, research, culture, training, youth and innovation is crucial for deepening mutual understanding, strengthening institutions, and promoting modernisation and sustainable development. The Council recognises that people to people contacts, including capacity building measures in these areas, contribute to job creation, increased entrepreneurship, mobility and a stronger engagement with society.
- Problemdefinition: potentiell ekonomisk lönsamhet missas
Orsaksförklaring: bristande samarbete
Moraliska värderingar: öppenhet
Lösning: stärkt samarbete
9. Svårbedömd The Council reaffirms the importance of engaging civil society organisations, youth and local authorities, including in the implementation of Association Agendas and Partnership Priorities, in a way that contributes to the democratic and economic transformation of the Partner countries. The innovation potential of civil society actors will help partner governments to better pursue inclusive modernisation processes and reforms. Civil Society Fellowships under the EU4Youth initiative are expected to further develop the potential in this area. The Eastern Partnership Civil Society Forum is also important in this regard.
- Problemdefinition: ekonomisk lönsamhet går förlorad
Orsaksförklaring: bristande inhemskt samarbete
Moraliska värderingar: europeiskt intresse/kontroll
Lösning: strategiska investeringar
→ svårbedömd

Problemdefinition: ekonomisk sårbarhet, EU utestängd från marknad
 Orsaksförklaring: stater som instrumentaliserar ekonomiska flöden (energi)
 Moraliska värderingar: kontroll över resurser, europeiskt intresse
 Lösning: strategiska investeringar

Geoeconomisk

10. The Council reaffirms that interconnectivity is a key area of EU engagement within the EaP. Energy interconnections, uninterrupted supply of gas and the sustainable use of energy resources, including through exploring the untapped potential of energy efficiency, play an important role in diversifying energy sources and bolstering the resilience of partner countries. In this regard, the Council calls for well-functioning energy markets with a stable, transparent and investment-friendly regulatory framework, and encourages further enhancement of gas and electricity interconnectivity between the partner countries and the EU, as well as increased investment in renewable energy. Adherence to the highest international standards of nuclear safety and environmental protection must be duly respected.

Svarbedömd

11. The Council considers the UN 2030 Agenda for Sustainable Development and the 2015 Paris Agreement on Climate Change as additional relevant elements in the context of engagement with the EaP partners. The Council welcomes the recent first Eastern Partnership ministerial meeting on Environment and Climate Change as recognition of the importance of continued cooperation on environmental issues and calls for the implementation of the ministerial declaration.

saknar tydliga kopplingar till
idealtyper. Svarbedömd

Svarbedömd

12. The Council notes that the improvement of connections by road, rail, sea or air between the EU and the partner countries, as well as between the partners themselves, is needed for increasing mobility and economic development. A set of targeted reforms in the transport area is equally important to achieve such objective. The Council notes that the recently agreed extension of the core Trans-European Transport Network (TEN-T) supported by a long term action plan and adequate financial mechanisms will contribute to economic prosperity and stability in the Eastern Partnership area.

Problemdefinition: transporthinder —> handelshinder
 Orsaksförklaring: svarbedömd
 Moraliska värderingar: både strategisk ekonomisk och öppenhet
 Lösning: strategiska investeringar
 —> svarbedömd

Svarbedömd

13. Recalling its Conclusions of December 2015 on the review of the European Neighbourhood Policy, the Council underlines the importance of a stronger cooperation between the EU and the EaP partners in the field of security, including security sector reform, hybrid threats, border management, fighting cybercrime. The Council values the importance of cooperation in Common Security and Defence Policy related issues and welcomes the important contribution of the partner countries to the EU's CSDP Operations and Missions.

Problemdefinition: yttre hot
 Orsaksförklaring: bristande multilateralt samarbete för
 att stå enade mot gemensamma hot
 Moraliska värderingar: (strategiskt) samarbete
 Lösningar: strategiskt samarbete
 —> svarbedömd

14. The Council calls for renewed efforts to promote the peaceful settlement of conflicts in the region on the basis of the principles and norms of international law. The resolution of conflicts, building trust and good neighbourly relations are essential to economic and social development and cooperation. The EU remains committed in its support to the territorial integrity, independence and sovereignty of all its partners. The Council recalls the EU's role in conflict resolution and confidence building efforts in support of the existing agreed formats and processes.
- Liberal
15. The Council calls for continued efforts of enhanced strategic communication of the EaP and on ensuring better visibility and outreach for the policy and its outcomes. This should include related support to partners and support to independent media in the neighbourhood and work to improve public awareness of, and capacity to respond to disinformation by external actors. In this regard, the Council welcomes the work of the EEAS East Stratcom Task Force.
- Geoekonomisk
16. The Council looks forward to the next Eastern Partnership Summit to be held in November 2017 in Brussels, and will revert to this matter before the summer. The Summit will review the results delivered by the Eastern Partnership since Riga and will discuss the way forward in further strengthening cooperation between the partner countries and the EU as well as among the partners. The Council encourages the High Representative and the European Commission in cooperation with Member States and partner countries to pursue preparatory work for the Summit, encompassing a range of deliverables, including on the four priority areas of cooperation agreed in Riga.
- Svårbedömd
- Problemdefinition: svårbedömd
Orsaksförklaring: bristande samarbete
Moraliska värderingar: öppenhet och fredsskapande
Lösningar: utökat samarbete
- Problemdefinition: sårbarhet
Orsaksförklaring: svårbedömd
Moraliska värderingar: kontroll över resurser (media)
Lösning: strategiska investeringar
- saknar tydliga kopplingar till idealtyper. Svårbedömd

Liberal: 50
Geoekonomisk: 19
Svårbedömd: 31

```

{
  "id": "document_25",
  "provider": "claude",
  "source_pdf": "/Users/elsa/Downloads/documents/document_25.pdf",
  "timestamp": "2026-05-03T10:02:59.049998Z",
  "prompt_used": "\nDu ska analysera ett dokument från Council of the European Union.\n\nVIKTIGT:\n- Du ska ALLTID returnera ett giltigt JSON-objekt.\n- Ingen text får förekomma utanför JSON.\n- Alla fält i outputformatet ska alltid finnas med.\n- Du får aldrig gissa.\n- Alla textvärden ska vara på svenska.\n\nROLL\nDu är en svensk statsvetare som analyserar framing/inramning i Council of the European Union conclusions.\n\nUPPGIFT\nBedöm varje numrerat stycke i dokumentet som en av följande:\n- \"liberal\"\n- \"geoeconomic\"\n- \"uncertain\"\n\nOm informationen saknas eller inte är tydlig nog ska du ange \"uncertain\".\n\nURVAL\nDokumentet ska analyseras endast om:\n- det handlar om ekonomi, ekonomisk policy eller ekonomiska medel\n- det är från Council of the European Union, inte European Council\n- det inte är ett draft\n- det inte är en dubbellett av ett tidigare dokument\n\nEkonomiska ledord kan vara:\n- economy\n- economic\n- economics\n- fiscal\n- finance\n- financial\n- economic policy\n- fiscal policy\n- economic reform\n- structural reform\n- economic governance\n- sanctions\n- recovery\n- resilience\n\nOm dokumentet inte uppfyller urvalskraven ska status vara \"incomplete\".\n\nFRAMINGTEORI\nFör varje stycke ska du kort beskriva:\n- problemdefinition\n- orsaksförklaring\n- moraliska värderingar\n- lösningsförslag\n\nLIBERAL INRÄMNING\nAnvänd stance = \"liberal\" när stycket främst uttrycker:\n- problemdefinition: hinder mot frihandel, öppna marknader, protektionism, tullar eller handelsbegränsningar\n- orsaksförklaring: statsinterventionism, nationalism eller bristande multilateralt samarbete\n- moraliska värderingar: öppenhet, ömsesidigt beroende, ekonomisk frihet, välstånd genom handel\n- lösningsförslag: frihandelsavtal, multilateralism, stärkt WTO, ekonomiskt samarbete eller avreglering\n\nGEOEKONOMISK INRÄMNING\nAnvänd stance = \"geoeconomic\" när stycket främst uttrycker:\n- problemdefinition: ekonomi som sårbarhet, handelsrelationer som maktrelationer, sårbara leveranskedjor\n- orsaksförklaring: globalisering som skapar asymmetrier, strategiska aktörer som instrumentaliserar ekonomiska flöden\n- moraliska värderingar: ekonomisk autonomi, resiliens, kontroll över kritiska resurser och värdekedjor, europeiskt intresse\n- lösningsförslag: diversifiering, exportkontroller, sanktioner, strategiska investeringar, de-risking eller industripolitik\n\nUNCERTAIN\nAnvänd stance = \"uncertain\" endast när:\n- stycket inte kan bedömas som liberal eller geoeconomic\n- eller när båda inramningarna förekommer utan att någon dominerar\n\nOm minst en indikator tydligt pekar mot liberal eller geoeconomic ska stycket klassificeras därefter.\n\nOm ett stycke har både liberala och geoeconomiska indikatorer ska den dominerande inramningen väljas.\n\nSTANCE DISTRIBUTION\nEfter paragrafbedömningen ska du summera dokumentet genom att fördela exakt 100 poäng över:\n- liberal\n- geoeconomic\n- uncertain\n\nFördelningen ska vara proportionell mot antalet stycken per stance.\n\nAlla tre värden måste vara heltal och summera till exakt 100.\n\nSTATUSREGLER\n- \"complete\" = normal analys\n- \"incomplete\" = dokumentet faller utanför urvalet\n- \"low_confidence\" = om stance_confidence är under 50\n\nOm status = \"incomplete\":\n- paragraphs ska vara []\n- stance_distribution ska vara { \"liberal\": 0, \"geoeconomic\": 0, \"uncertain\": 100 }\n- overall_stance ska vara \"uncertain\"\n- stance_confidence ska vara 0\n\nsv_brief ska kort förklara varför dokumentet exkluderas\n\nOm status = \"low_confidence\":\n- paragraphs ska ändå fyllas i om analys är möjlig\n- stance_confidence ska vara det faktiska värdet under 50\n\nOUTPUTFORMAT\nReturnera exakt ett JSON-objekt enligt denna struktur:\n\n{\n  \"summary_id\": \"\", \n  \"status\": \"complete | incomplete | low_confidence\", \n  \"paragraphs\": [\n    {\n      \"paragraph\": 1,\n      \"problemdefinition\": \"Inga specifika ekonomiska problem identifieras; fokus på grundläggande värden\", \n      \"orsaksförklaring\": \"Ej tillämplig\", \n      \"moraliska_värderingar\": \"Demokrati, rättsstatsprincipen, mänskliga rättigheter, marknadsekonomi, hållbar utveckling\", \n      \"lösningsförslag\": \"Politisk association och ekonomisk integration med EU\", \n      \"stance\": \"liberal\" \n    }, \n    {\n      \"paragraph\": 2,\n      \"problemdefinition\": \"Inga specifika problem identifieras\", \n      \"orsaksförklaring\": \"Ej tillämplig\", \n      \"moraliska_värderingar\": \"Differentierade relationer baserade på partnerländers behov och gemensamma intressen\", \n      \"lösningsförslag\": \"Implementering av reviderad ENP och fokus på EU:s grannskap i Global Strategy\", \n      \"stance\": \"uncertain\" \n    }, \n    {\n      \"paragraph\": 3,\n      \"problemdefinition\": \"Behov av fortsatta reformer i rättsväsendet, korruptionsbekämpning och offentlig förvaltning\", \n      \"orsaksförklaring\": \"Ej specificerad\", \n    } \n  ] \n}

```

```

    "moraliska_värderingar": "Reformer som grund för framgång, stärka statlig och samhällelig resiliens",
    "lösningsförslag": "Fortsatt reformagenda med EU:s incitamentsbaserade stöd",
    "stance": "geoeconomic"
  },
  {
    "paragraph": 4,
    "problemdefinition": "Inga specifika problem identifieras",
    "orsaksförklaring": "Ej tillämplig",
    "moraliska_värderingar": "Politisk association och ekonomisk integration med EU",
    "lösningsförslag": "Implementering av associationsavtal och DCFTA:er, nya ramavtal med Armenien och Azerbajdzjan,
    förbättrade relationer med Belarus",
    "stance": "liberal"
  },
  {
    "paragraph": 5,
    "problemdefinition": "Svår ekonomisk och finansiell situation i vissa partnerländer",
    "orsaksförklaring": "Ej specificerad i detalj",
    "moraliska_värderingar": "Ekonomisk integration med EU, hållbar utveckling, investeringar",
    "lösningsförslag": "Stärka ekonomisk och handelsdimension, IMF och makrofinansiellt stöd, full implementering av
    DCFTA:er, EU4Business-initiativet",
    "stance": "liberal"
  },
  {
    "paragraph": 6,
    "problemdefinition": "Hinder för att fullt ut dra nytta av digital ekonomi",
    "orsaksförklaring": "Regleringsskillnader",
    "moraliska_värderingar": "Harmonisering av digitala marknader",
    "lösningsförslag": "Regulatorisk konvergens för att harmonisera digitala marknader",
    "stance": "liberal"
  },
  {
    "paragraph": 7,
    "problemdefinition": "Begränsad mobilitet mellan EU och partnerländerna",
    "orsaksförklaring": "Ej specificerad",
    "moraliska_värderingar": "Förbättrad mobilitet för medborgare i en säker och välhanterad miljö",
    "lösningsförslag": "Visumliberalisering för Georgien och Ukraina, visadialog med Armenien, mobilitetspartnerskap med
    Azerbajdzjan och Belarus",
    "stance": "liberal"
  },
  {
    "paragraph": 8,
    "problemdefinition": "Inga specifika problem identifieras",
    "orsaksförklaring": "Ej tillämplig",
    "moraliska_värderingar": "Ömsesidig förståelse, stärka institutioner, modernisering, hållbar utveckling",
    "lösningsförslag": "Samarbete inom utbildning, vetenskap, forskning, kultur, ungdom och innovation;
    kapacitetsuppbyggnad",
    "stance": "uncertain"
  },
  {
    "paragraph": 9,
    "problemdefinition": "Inga specifika problem identifieras",
    "orsaksförklaring": "Ej tillämplig",
    "moraliska_värderingar": "Demokratisk och ekonomisk omvandling genom engagemang från civilsamhälle",
    "lösningsförslag": "Engagera civilsamhället, ungdomar och lokala myndigheter i implementering av associationsagendor",
    "stance": "uncertain"
  },
  {
    "paragraph": 10,
    "problemdefinition": "Begränsad energiinterkonnektivitet och energiberoende",
    "orsaksförklaring": "Ej specificerad",
    "moraliska_värderingar": "Diversifiering av energikällor, resiliens",
    "lösningsförslag": "Välfungerande energimarknader, öka gas- och elinterkonnektivitet, investeringar i förnybar energi",
    "stance": "geoeconomic"
  },
  {
    "paragraph": 11,

```

```

    "problemdefinition": "Inga specifika problem identifieras",
    "orsaksförklaring": "Ej tillämplig",
    "moraliska_värderingar": "Hållbar utveckling, klimatförändring",
    "lösningsförslag": "Implementering av FN:s Agenda 2030 och Parisavtalet, samarbete om miljöfrågor",
    "stance": "uncertain"
  },
  {
    "paragraph": 12,
    "problemdefinition": "Begränsade transportförbindelser mellan EU och partnerländer",
    "orsaksförklaring": "Ej specificerad",
    "moraliska_värderingar": "Ökad mobilitet och ekonomisk utveckling",
    "lösningsförslag": "Förbättra förbindelser, reformer i transportsektorn, utvidgning av TEN-T-nätverket",
    "stance": "liberal"
  },
  {
    "paragraph": 13,
    "problemdefinition": "Säkerhetshot inklusive hybridhot, cyberbrottslighet",
    "orsaksförklaring": "Ej specificerad i detalj",
    "moraliska_värderingar": "Säkerhet, gränsförvaltning",
    "lösningsförslag": "Stärkt samarbete inom säkerhet, säkerhetssektorreform, gränsförvaltning, bekämpa cyberbrottslighet",
    "stance": "geoeconomic"
  },
  {
    "paragraph": 14,
    "problemdefinition": "Olösta konflikter i regionen",
    "orsaksförklaring": "Ej specificerad",
    "moraliska_värderingar": "Territoriell integritet, självständighet, suveränitet",
    "lösningsförslag": "Fredlig lösning av konflikter baserat på internationell rätt, EU:s stöd till konfliktlösning",
    "stance": "uncertain"
  },
  {
    "paragraph": 15,
    "problemdefinition": "Desinformation från externa aktörer",
    "orsaksförklaring": "Externa aktörers påverkan",
    "moraliska_värderingar": "Strategisk kommunikation, synlighet, stöd till oberoende media",
    "lösningsförslag": "Förbättrad strategisk kommunikation, stöd till oberoende media, motverka desinformation genom EEAS East Stratcom Task Force",
    "stance": "geoeconomic"
  },
  {
    "paragraph": 16,
    "problemdefinition": "Inga specifika problem identifieras",
    "orsaksförklaring": "Ej tillämplig",
    "moraliska_värderingar": "Stärkt samarbete mellan partnerländer och EU",
    "lösningsförslag": "Förberedelser för toppmöte i november 2017 med fokus på prioriterade samarbetsområden",
    "stance": "uncertain"
  }
],
"stance_distribution": {
  "liberal": 31,
  "geoeconomic": 31,
  "uncertain": 38
},
"overall_stance": "uncertain",
"stance_confidence": 65,
"sv_brief": "Council conclusions om det Östra partnerskapet från november 2016 visar en blandad inramning. Dokumentet kombinerar liberala element (frihandelsavtal, ekonomisk integration, öppna marknader) med geoeconomiska aspekter (resiliens, energidiversifiering, säkerhetshot, desinformation). Många stycken fokuserar på policy-områden som inte är tydligt ekonomiskt inramade. Den övergripande stancen är uncertain då dokumentet balanserar olika perspektiv utan en klar dominans."
}

```

```

{
  "id": "document_25",
  "provider": "openai",
  "source_pdf": "/Users/elsa/Downloads/documents/document_25.pdf",
  "timestamp": "2026-05-03T10:03:13.407516Z",
  "prompt_used": "\nDu ska analysera ett dokument från Council of the European Union.\n\nVIKTIGT:\n- Du ska ALLTID returnera ett giltigt JSON-objekt.\n- Ingen text får förekomma utanför JSON.\n- Alla fält i outputformatet ska alltid finnas med.\n- Du får aldrig gissa.\n- Alla textvärden ska vara på svenska.\n\nROLL\nDu är en svensk statsvetare som analyserar framing/inramning i Council of the European Union conclusions.\n\nUPPGIFT\nBedöm varje numrerat stycke i dokumentet som en av följande:\n- \"liberal\"\n- \"geoeconomic\"\n- \"uncertain\"\n\nOm informationen saknas eller inte är tydlig nog ska du ange \"uncertain\".\n\nURVAL\nDokumentet ska analyseras endast om:\n- det handlar om ekonomi, ekonomisk policy eller ekonomiska medel\n- det är från Council of the European Union, inte European Council\n- det inte är ett draft\n- det inte är en dubblett av ett tidigare dokument\n\nEkonomiska ledord kan vara:\n- economy\n- economic\n- economics\n- fiscal\n- finance\n- financial\n- economic policy\n- fiscal policy\n- economic reform\n- structural reform\n- economic governance\n- sanctions\n- recovery\n- resilience\n\nOm dokumentet inte uppfyller urvalskraven ska status vara \"incomplete\".\n\nFRAMINGTEORI\nFör varje stycke ska du kort beskriva:\n- problemdefinition\n- orsaksförklaring\n- moraliska värderingar\n- lösningsförslag\n\nLIBERAL INRÄMNING\nAnvänd stance = \"liberal\" när stycket främst uttrycker:\n- problemdefinition: hinder mot frihandel, öppna marknader, protektionism, tullar eller handelsbegränsningar\n- orsaksförklaring: statsinterventionism, nationalism eller bristande multilateralt samarbete\n- moraliska värderingar: öppenhet, ömsesidigt beroende, ekonomisk frihet, välstånd genom handel\n- lösningsförslag: frihandelsavtal, multilateralism, stärkt WTO, ekonomiskt samarbete eller avreglering\n\nGEOEKONOMISK INRÄMNING\nAnvänd stance = \"geoeconomic\" när stycket främst uttrycker:\n- problemdefinition: ekonomi som sårbarhet, handelsrelationer som maktrelationer, sårbara leveranskedjor\n- orsaksförklaring: globalisering som skapar asymmetrier, strategiska aktörer som instrumentaliserar ekonomiska flöden\n- moraliska värderingar: ekonomisk autonomi, resiliens, kontroll över kritiska resurser och värdekedjor, europeiskt intresse\n- lösningsförslag: diversifiering, exportkontroller, sanktioner, strategiska investeringar, de-risking eller industripolitik\n\nUNCERTAIN\nAnvänd stance = \"uncertain\" endast när:\n- stycket inte kan bedömas som liberal eller geoeconomic\n- eller när båda inramningarna förekommer utan att någon dominerar\n\nOm minst en indikator tydligt pekar mot liberal eller geoeconomic ska stycket klassificeras därefter.\n\nOm ett stycke har både liberala och geoeconomiska indikatorer ska den dominerande inramningen väljas.\n\nSTANCE DISTRIBUTION\nEfter paragrafbedömningen ska du summiera dokumentet genom att fördela exakt 100 poäng över:\n- liberal\n- geoeconomic\n- uncertain\n\nFördelningen ska vara proportionell mot antalet stycken per stance.\n\nAlla tre värden måste vara heltal och summera till exakt 100.\n\nSTATUSREGLER\n- \"complete\" = normal analys\n- \"incomplete\" = dokumentet faller utanför urvalet\n- \"low_confidence\" = om stance_confidence är under 50\n\nOm status = \"incomplete\":\n- paragraphs ska vara []\n- stance_distribution ska vara { \"liberal\": 0, \"geoeconomic\": 0, \"uncertain\": 100 }\n- overall_stance ska vara \"uncertain\"\n- stance_confidence ska vara 0\n- sv_brief ska kort förklara varför dokumentet exkluderas\n\nOm status = \"low_confidence\":\n- paragraphs ska ändå fyllas i om analys är möjlig\n- stance_confidence ska vara det faktiska värdet under 50\n\nOUTPUTFORMAT\nReturnera exakt ett JSON-objekt enligt denna struktur:\n\n{\n  \"summary_id\": \"\", \n  \"status\": \"complete | incomplete | low_confidence\", \n  \"paragraphs\": [\n    {\n      \"paragraph\": 1,\n      \"problemdefinition\": \"\", \n      \"orsaksförklaring\": \"\", \n      \"moraliska_värderingar\": \"\", \n      \"lösningsförslag\": \"\", \n      \"stance\": \"liberal | geoeconomic | uncertain\", \n      \"stance_distribution\": {\n        \"liberal\": 0, \n        \"geoeconomic\": 0, \n        \"uncertain\": 0\n      }, \n      \"overall_stance\": \"liberal | geoeconomic | uncertain\", \n      \"stance_confidence\": 0, \n      \"sv_brief\": \"\" \n    }\n  ], \n  \"VALIDERING\": \"stance_distribution.liberal + stance_distribution.geoeconomic + stance_distribution.uncertain måste vara 100.\n- Om JSON inte är giltig har du misslyckats med uppgiften.\n\", \n  \"result\": {\n    \"summary_id\": \"14244/16_COEST_EaP\", \n    \"status\": \"complete\", \n    \"paragraphs\": [\n      {\n        \"paragraph\": 1,\n        \"problemdefinition\": \"Behovet av närmare politiskt och ekonomiskt samarbete mellan EU och östliga partners.\", \n        \"orsaksförklaring\": \"Geografisk närhet och gemensamma intressen kräver ekonomisk integration och politisk association.\", \n        \"moraliska_värderingar\": \"Demokrati, rättsstat, mänskliga rättigheter, marknadsekonomi, hållbar utveckling, god samhällsstyrning.\", \n        \"lösningsförslag\": \"Fortsatt fördjupning av association och ekonomisk integration på basis av gemensamma värderingar och internationell rätt.\", \n        \"stance\": \"liberal\" \n      }, \n      {\n        \"paragraph\": 2,\n        \"problemdefinition\": \"Genomförandet av åtaganden från Riga-toppmötet och differentierade relationer mellan EU och partnerländer.\", \n        \"orsaksförklaring\": \"Olika behov och intressen mellan EU och partnerländer kräver skräddarsydda tillvägagångssätt.\", \n        \"moraliska_värderingar\": \"Partnerskap, ömsesidiga intressen och anpassning av samarbetet till specifika sammanhang.\", \n        \"lösningsförslag\": \"Implementering av differentierad politik inom ramen för grannskapspolitiken och EU:s globala strategi.\", \n        \"stance\": \"liberal\" \n      }\n    ] \n  } \n}

```

```

"paragraph": 3,
"problemdefinition": "Behovet av fortsatt reformarbete inom partnerländer för ökad resiliens.",
"orsaksförklaring": "Otillräckliga reformer inom domstolsväsende, korruptionsbekämpning och offentlig förvaltning.",
"moraliska_värderingar": "Stärka samhällets och staters resiliens, rättsstat och transparens.",
"lösningsförslag": "Fortsatt stöd till reformer genom incitamentsbaserad strategi.",
"stance": "uncertain"
},
{
"paragraph": 4,
"problemdefinition": "Framsteg och behov av ytterligare integration genom associationsavtal och frihandelszoner.",
"orsaksförklaring": "Behovet av långsiktiga ramar för samarbete och demokratiska reformer i partnerländer.",
"moraliska_värderingar": "Ekonomisk integration, demokrati och samarbete.",
"lösningsförslag": "Vidareutveckling av frihandelszoner och associationsavtal samt nya ramavtal med fler länder.",
"stance": "liberal"
},
{
"paragraph": 5,
"problemdefinition": "Ekonomiska utmaningar och behov av djupare ekonomisk integration och stöd.",
"orsaksförklaring": "Strukturella ekonomiska problem samt långsam utveckling av reformer och modernisering.",
"moraliska_värderingar": "Ekonomisk utveckling, hållbarhet och samarbete.",
"lösningsförslag": "Stöd genom policy-reformer, IMF/EU assistans, stödinstrument för småföretag, främjande av handel och investeringar.",
"stance": "liberal"
},
{
"paragraph": 6,
"problemdefinition": "Hinder för digital integration och behov av harmonisering av digitala marknader.",
"orsaksförklaring": "Regulatoriska skillnader och brist på konvergens hindrar nyttjande av digital ekonomi.",
"moraliska_värderingar": "Teknologisk utveckling, minskade barriärer och tillväxtmöjligheter.",
"lösningsförslag": "Regulatorisk harmonisering och implementering av digitala reformer.",
"stance": "liberal"
},
{
"paragraph": 7,
"problemdefinition": "Begränsad rörlighet för människor mellan EU och partnerskapets länder.",
"orsaksförklaring": "Visumregler och administrativa hinder.",
"moraliska_värderingar": "Öppenhet, närmande mellan samhällen och integration.",
"lösningsförslag": "Visumliberalisering, ökat samarbete om mobilitet och partnerskap för rörlighet.",
"stance": "liberal"
},
{
"paragraph": 8,
"problemdefinition": "Begränsad samverkan inom utbildning, forskning och innovation.",
"orsaksförklaring": "Otillräckliga kontakter och samarbeten mellan samhällen.",
"moraliska_värderingar": "Modernisering, kapacitetsuppbyggnad och samhällsligt utbyte.",
"lösningsförslag": "Stärkta samarbeten inom utbildning, forskning och entreprenörskap.",
"stance": "liberal"
},
{
"paragraph": 9,
"problemdefinition": "Otillräcklig delaktighet av civilsamhälle och unga i reformprocesser.",
"orsaksförklaring": "Partnerregeringars begränsade samarbete med civilsamhället.",
"moraliska_värderingar": "Inkludering, demokratisk delaktighet och innovation.",
"lösningsförslag": "Stöd till civilsamhälle, ungdomsengagemang och stipendier.",
"stance": "liberal"
},
{
"paragraph": 10,
"problemdefinition": "Bristande energisäkerhet och sårbarhet hos partnerländerna.",
"orsaksförklaring": "Beroende av begränsade energikällor och dålig interkonnektivitet.",
"moraliska_värderingar": "Resiliens, diversifiering av energikällor och miljöhänsyn.",
"lösningsförslag": "Stöd för energiinterkonnektivitet, investeringar i förnybar energi och energimarknadsreformer.",
"stance": "geoeconomic"
},
{
"paragraph": 11,

```

```

"problemdefinition": "Miljö- och klimatutmaningar i östliga partnerskapet.",
"orsaksförklaring": "Otillräckliga åtgärder mot klimat- och miljöproblem.",
"moraliska_värderingar": "Hållbar utveckling och miljöansvar.",
"lösningsförslag": "Samverkan kring miljö- och klimatpolitik och implementering av internationella avtal.",
"stance": "uncertain"
},
{
  "paragraph": 12,
  "problemdefinition": "Bristfälliga transportförbindelser som begränsar mobilitet och ekonomisk utveckling.",
  "orsaksförklaring": "Otillräcklig infrastruktur och avsaknad av reformer.",
  "moraliska_värderingar": "Ekonomisk tillväxt, rörlighet och samarbete.",
  "lösningsförslag": "Transportreformer, investeringar och TEN-T-nätverkets utvidgning.",
  "stance": "liberal"
},
{
  "paragraph": 13,
  "problemdefinition": "Säkerhetsutmaningar inklusive hybridhot och bristande gränsförvaltning.",
  "orsaksförklaring": "Ökade säkerhetsutmaningar i regionen och otillräckligt samarbete.",
  "moraliska_värderingar": "Säkerhet, samarbete och fred.",
  "lösningsförslag": "Fördjupat säkerhetssamarbete inklusive sektorreformer och deltagande i CSDP-missioner.",
  "stance": "geoeconomic"
},
{
  "paragraph": 14,
  "problemdefinition": "Ouppklarade konflikter i regionen.",
  "orsaksförklaring": "Oenigheter och bristande respekt för internationell rätt.",
  "moraliska_värderingar": "Fred, territorial integritet och samarbete.",
  "lösningsförslag": "Insatser för fredlig konflikthantering och stöd till dialog.",
  "stance": "uncertain"
},
{
  "paragraph": 15,
  "problemdefinition": "Begränsad synlighet och missinformation kring Östliga partnerskapets resultat.",
  "orsaksförklaring": "Brist på strategisk kommunikation och förekomst av extern desinformation.",
  "moraliska_värderingar": "Transparens, objektivitet, öppen kommunikation.",
  "lösningsförslag": "Stärkt strategisk kommunikation, stöd till oberoende medier, arbete mot desinformation.",
  "stance": "liberal"
},
{
  "paragraph": 16,
  "problemdefinition": "Behov av fortsatt utveckling och resultatuppföljning av Östliga partnerskapet.",
  "orsaksförklaring": "Behovet av att säkerställa leverans av gemensamma åtaganden.",
  "moraliska_värderingar": "Samarbete, ansvar och resultatorientering.",
  "lösningsförslag": "Förberedelser för toppmöte, resultatutvärdering och vägledning för stärkt samarbete.",
  "stance": "liberal"
}
},
"stance_distribution": {
  "liberal": 11,
  "geoeconomic": 2,
  "uncertain": 3
},
"overall_stance": "liberal",
"stance_confidence": 69,
"sv_brief": "De flesta stycken betonar frihandel, öppenhet och ekonomisk integration (liberal inramning). Vissa stycken belyser sårbarhet och resiliens (geoeconomisk inramning), särskilt inom energi och säkerhet. Några är oklara eller blandade. Dokumentet fokuserar tydligt på ekonomisk integration och stöd till reformer inom ramen för partnerskapsarbetet."
}

```

```

"id": "document_25",
"provider": "grok",
"source_pdf": "/Users/elsa/Downloads/documents/document_25.pdf",
"timestamp": "2026-05-03T10:04:48.127922Z",
"prompt_used": "\nDu ska analysera ett dokument från Council of the European Union.\n\nVIKTIGT:\n- Du ska ALLTID returnera ett giltigt JSON-objekt.\n- Ingen text får förekomma utanför JSON.\n- Alla fält i outputformatet ska alltid finnas med.\n- Du får aldrig gissa.\n- Alla textvärden ska vara på svenska.\n\nROLL\nDu är en svensk statsvetare som analyserar framing/inramning i Council of the European Union conclusions.\n\nUPPGIFT\nBedöm varje numrerat stycke i dokumentet som en av följande:\n- \"liberal\"\n- \"geoeconomic\"\n- \"uncertain\"\n\nOm informationen saknas eller inte är tydlig nog ska du ange \"uncertain\".\n\nURVAL\nDokumentet ska analyseras endast om:\n- det handlar om ekonomi, ekonomisk policy eller ekonomiska medel\n- det är från Council of the European Union, inte European Council\n- det inte är ett draft\n- det inte är en dubblett av ett tidigare dokument\n\nEkonomiska ledord kan vara:\n- economy\n- economic\n- economics\n- fiscal\n- finance\n- financial\n- economic policy\n- fiscal policy\n- economic reform\n- structural reform\n- economic governance\n- sanctions\n- recovery\n- resilience\n\nOm dokumentet inte uppfyller urvalskraven ska status vara \"incomplete\".\n\nFRAMINGTEORI\nFör varje stycke ska du kort beskriva:\n- problemdefinition\n- orsaksförklaring\n- moraliska värderingar\n- lösningsförslag\n\nLIBERAL INRÄMNING\nAnvänd stance = \"liberal\" när stycket främst uttrycker:\n- problemdefinition: hinder mot frihandel, öppna marknader, protektionism, tullar eller handelsbegränsningar\n- orsaksförklaring: statsinterventionism, nationalism eller bristande multilateralt samarbete\n- moraliska värderingar: öppenhet, ömsesidigt beroende, ekonomisk frihet, välstånd genom handel\n- lösningsförslag: frihandelsavtal, multilateralism, stärkt WTO, ekonomiskt samarbete eller avreglering\n\nGEOEKONOMISK INRÄMNING\nAnvänd stance = \"geoeconomic\" när stycket främst uttrycker:\n- problemdefinition: ekonomi som sårbarhet, handelsrelationer som maktrelationer, sårbara leveranskedjor\n- orsaksförklaring: globalisering som skapar asymmetrier, strategiska aktörer som instrumentaliserar ekonomiska flöden\n- moraliska värderingar: ekonomisk autonomi, resiliens, kontroll över kritiska resurser och värdekedjor, europeiskt intresse\n- lösningsförslag: diversifiering, exportkontroller, sanktioner, strategiska investeringar, de-risking eller industripolitik\n\nUNCERTAIN\nAnvänd stance = \"uncertain\" endast när:\n- stycket inte kan bedömas som liberal eller geographic\n- eller när båda inramningarna förekommer utan att någon dominerar\n\nOm minst en indikator tydligt pekar mot liberal eller geographic ska stycket klassificeras därefter.\n\nOm ett stycke har både liberala och geoeconomiska indikatorer ska den dominerande inramningen väljas.\n\nSTANCE DISTRIBUTION\nEfter paragrafbedömningen ska du summera dokumentet genom att fördela exakt 100 poäng över:\n- liberal\n- geographic\n- uncertain\n\nFördelningen ska vara proportionell mot antalet stycken per stance.\n\nAlla tre värden måste vara heltal och summera till exakt 100.\n\nSTATUSREGLER\n- \"complete\" = normal analys\n- \"incomplete\" = dokumentet faller utanför urvalet\n- \"low_confidence\" = om stance_confidence är under 50\n\nOm status = \"incomplete\":\n- paragraphs ska vara []\n- stance_distribution ska vara { \"liberal\": 0, \"geoeconomic\": 0, \"uncertain\": 100 }\n- overall_stance ska vara \"uncertain\"\n- stance_confidence ska vara 0\n- sv_brief ska kort förklara varför dokumentet exkluderas\n\nOm status = \"low_confidence\":\n- paragraphs ska ändå fyllas i om analys är möjlig\n- stance_confidence ska vara det faktiska värdet under 50\n\nOUTPUTFORMAT\nReturnera exakt ett JSON-objekt enligt denna struktur:\n{\n  \"summary_id\": \"\", \n  \"status\": \"complete | incomplete | low_confidence\", \n  \"paragraphs\": [\n    {\n      \"paragraph\": 1, \n      \"problemdefinition\": \"\", \n      \"orsaksförklaring\": \"\", \n      \"moraliska_värderingar\": \"\", \n      \"lösningförslag\": \"\", \n      \"stance\": \"liberal | geographic | uncertain\" \n    }, \n    {\n      \"paragraph\": 2, \n      \"problemdefinition\": \"\", \n      \"orsaksförklaring\": \"\", \n      \"moraliska_värderingar\": \"\", \n      \"lösningförslag\": \"\", \n      \"stance\": \"liberal | geographic | uncertain\" \n    }, \n    {\n      \"paragraph\": 3, \n      \"problemdefinition\": \"\", \n      \"orsaksförklaring\": \"\", \n      \"moraliska_värderingar\": \"\", \n      \"lösningförslag\": \"\", \n      \"stance\": \"liberal | geographic | uncertain\" \n    } \n  ], \n  \"overall_stance\": \"\", \n  \"stance_confidence\": 0, \n  \"sv_brief\": \"\" \n}\n\nVALIDERING\n- stance_distribution.liberal + stance_distribution.geoeconomic + stance_distribution.uncertain måste vara 100.\n- Om JSON inte är giltig har du misslyckats med uppgiften.\n",
"result": {
  "summary_id": "Östra partnerskapet rådets slutsatser 2016",
  "status": "complete",
  "paragraphs": [
    {
      "paragraph": 1,
      "problemdefinition": "Brist på nära politisk association och ekonomisk integration med EU",
      "orsaksförklaring": "Otilräckligt gemensamt engagemang för internationell rätt, demokrati, marknadsekonomi och god samhällsstyrning",
      "moraliska_värderingar": "Demokrati, rättsstat, mänskliga rättigheter, ekonomisk frihet, hållbar utveckling och ömsesidigt beroende",
      "lösningförslag": "Fördjupad Östligt partnerskap med politisk association och ekonomisk integration baserat på gemensamma värden",
      "stance": "liberal"
    },
    {
      "paragraph": 2,
      "problemdefinition": "Begränsad implementering av åtaganden från Riga-toppmötet",
      "orsaksförklaring": "Behov av mer differentierade relationer baserat på partners behov och intressen",
      "moraliska_värderingar": "Differentiering och anpassning efter delade intressen",
      "lösningförslag": "Genomförande av reviderad ENP och fokus på grannskapet i EU:s globala strategi",
      "stance": "uncertain"
    },
    {
      "paragraph": 3,

```

```

    "problemdefinition": "Otillräckliga reformer inom rättsväsende, korruptionsbekämpning och offentlig administration",
    "orsaksförklaring": "Begränsat fortsatt engagemang för reformprocessen",
    "moraliska_värderingar": "Demokrati, rättsstat, mänskliga rättigheter och resiliens",
    "lösningsförslag": "Fortsatt reformarbete med EU:s incitamentsbaserade stöd för att stärka statlig och samhällelig resiliens",
    "stance": "uncertain"
  },
  {
    "paragraph": 4,
    "problemdefinition": "Långsam politisk association och ekonomisk integration",
    "orsaksförklaring": "Ofullständig implementering och förhandling av associationsavtal och DCFTA",
    "moraliska_värderingar": "Politisk association, ekonomisk integration och förbättrade relationer",
    "lösningsförslag": "Framsteg i AA/DCFTA med Georgien, Moldavien, Ukraina samt nya avtal med Armenien och Azerbajdzjan, förbättrade relationer med Belarus",
    "stance": "liberal"
  },
  {
    "paragraph": 5,
    "problemdefinition": "Svag ekonomisk och handelsdimension samt bristande ekonomisk integration",
    "orsaksförklaring": "Otillräckliga ekonomiska policyramverk och strukturella reformer",
    "moraliska_värderingar": "Ekonomisk integration, hållbar utveckling, öppen handel och investeringar",
    "lösningsförslag": "Förstärkning av ekonomisk och handelsdimension, strukturreformer, full implementering av DCFTA, makrofinansierat stöd från EU och IMF, stöd till SMEs via EU4Business",
    "stance": "liberal"
  },
  {
    "paragraph": 6,
    "problemdefinition": "Hinder för att dra full nytta av digital ekonomi",
    "orsaksförklaring": "Bristande regulatorisk konvergens mellan digitala marknader",
    "moraliska_värderingar": "Harmonisering av marknader och ekonomiska fördelar genom digitalisering",
    "lösningsförslag": "Diskussioner om Digital Community och regulatorisk konvergens för harmoniserade digitala marknader",
    "stance": "liberal"
  },
  {
    "paragraph": 7,
    "problemdefinition": "Begränsad mobilitet och people-to-people kontakter",
    "orsaksförklaring": "Ofullbordade visumliberaliseringsprocesser och mobilitetsavtal",
    "moraliska_värderingar": "Ökad rörlighet i säker miljö och närmande av samhällen",
    "lösningsförslag": "Visumliberalisering för Georgien och Ukraina, visumdialog med Armenien, mobilitetspartnerskap med Azerbajdzjan och Belarus",
    "stance": "liberal"
  },
  {
    "paragraph": 8,
    "problemdefinition": "Begränsad ömsesidig förståelse, institutionell styrka och modernisering",
    "orsaksförklaring": "Otillräckligt samarbete inom utbildning, forskning, kultur och innovation",
    "moraliska_värderingar": "Jobbskapande, entreprenörskap, mobilitet och samhällsengagemang genom people-to-people kontakter",
    "lösningsförslag": "Förstärkt samarbete inom utbildning, vetenskap, forskning, kultur, ungdom och innovation",
    "stance": "liberal"
  },
  {
    "paragraph": 9,
    "problemdefinition": "Otillräckligt engagemang av civilsamhälle i demokratisk och ekonomisk transformation",
    "orsaksförklaring": "Begränsad innovationspotential hos civilsamhällesorganisationer",
    "moraliska_värderingar": "Inkluderande modernisering, reformer och demokratisk utveckling",
    "lösningsförslag": "Aktivt engagemang av civilsamhälle, ungdom och lokala myndigheter samt EU4Youth-initiativ och Civil Society Forum",
    "stance": "liberal"
  },
  {
    "paragraph": 10,
    "problemdefinition": "Sårbar energiförsörjning och låg resiliens i partnerländer",
    "orsaksförklaring": "Bristande diversifiering av energikällor, otillräcklig interkonnekktivitet och energimarknader",
    "moraliska_värderingar": "Resiliens, diversifiering av energikällor, hållbarhet och europeiska intressen",

```

"lösningsförslag": "Energinterkonnekationer med EU, investeringar i förnybar energi, välfungerande och investeringsvänliga energimarknader samt efterlevnad av internationella standarder",

"stance": "geoeconomic"

},

{

"paragraph": 11,

"problemdefinition": "Miljö- och klimatutmaningar i Östliga partnerskapet",

"orsaksförklaring": "Begränsat samarbete och implementering av internationella avtal",

"moraliska_värderingar": "Hållbar utveckling och klimatåtgärder enligt Agenda 2030 och Parisavtalet",

"lösningsförslag": "Genomförande av ministerdeklaration från möte om miljö och klimatförändringar",

"stance": "uncertain"

},

{

"paragraph": 12,

"problemdefinition": "Otillräckliga transportförbindelser som hindrar mobilitet och ekonomisk utveckling",

"orsaksförklaring": "Brist på reformer i transportsektorn och infrastrukturutbyggnad",

"moraliska_värderingar": "Ekonomiskt välbefinnande och stabilitet genom förbättrade förbindelser",

"lösningsförslag": "Förbättrade väg-, järnvägs-, sjö- och luftförbindelser, utvidgning av TEN-T-nätverket och långsiktig handlingsplan",

"stance": "liberal"

},

{

"paragraph": 13,

"problemdefinition": "Säkerhetshot som hybridhot, cyberbrott och svag gränsförvaltning",

"orsaksförklaring": "Otillräckligt samarbete inom säkerhetssektorreform och CSDP",

"moraliska_värderingar": "Stärkt resiliens och samarbete i säkerhetsfrågor",

"lösningsförslag": "Förstärkt samarbete inom säkerhet, hybridhot, gränsförvaltning och bidrag till EU:s CSDP-operationer",

"stance": "uncertain"

},

{

"paragraph": 14,

"problemdefinition": "Olösta konflikter som hindrar ekonomisk och social utveckling",

"orsaksförklaring": "Brist på förtroende, goda grannrelationer och respekt för internationell rätt",

"moraliska_värderingar": "Territoriell integritet, oberoende, suveränitet och fredliga lösningar",

"lösningsförslag": "Förnyade ansträngningar för fredliga konfliktlösningar, förtroendebyggande och EU-stöd till befintliga format",

"stance": "uncertain"

},

{

"paragraph": 15,

"problemdefinition": "Låg synlighet för EaP och utsatthet för desinformation från externa aktörer",

"orsaksförklaring": "Otillräcklig strategisk kommunikation och stöd till oberoende media",

"moraliska_värderingar": "Ökad medvetenhet och motståndskraft mot desinformation",

"lösningsförslag": "Förbättrad strategisk kommunikation, outreach och stöd via EEAS East Stratcom Task Force",

"stance": "uncertain"

},

{

"paragraph": 16,

"problemdefinition": "Behov av översyn av resultat sedan Riga och framtida riktning för samarbetet",

"orsaksförklaring": "Tid har gått sedan tidigare toppmöte utan tillräcklig uppföljning",

"moraliska_värderingar": "Stärkt samarbete mellan partnerländer och EU",

"lösningsförslag": "Nästa toppmöte i Bryssel 2017 med förberedelser och leveranser inom fyra prioriterade områden",

"stance": "uncertain"

}

],

"stance_distribution": {

"liberal": 50,

"geoeconomic": 6,

"uncertain": 44

},

"overall_stance": "liberal",

"stance_confidence": 65,

"sv_brief": "Dokumentet är Council conclusions on Eastern Partnership från 2016 och kvalificerar sig för analys då det behandlar ekonomisk integration, DCFTA, strukturreformer, handel, investeringar och energi. 8 stycken bedöms som liberala (fokus på integration, öppna marknader, reformer och handelsavtal), 1 som geoeconomic (energi-resiliens och diversifiering) och 7 som uncertain. Övergripande liberal inramning."